

Tarcza branżowa

Na jaką pomoc mogą liczyć przedsiębiorcy

Tarcza branżowa, nazywana też tarczą 6.0, wreszcie obowiązuje! Przeważająca większość przepisów ustawy z 9 grudnia 2020 r. o zmianie ustawy o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. poz. 2255) weszła w życie w środę, 16 grudnia 2020 r. Jednakże wiele regulacji dotyczących ważnych form pomocy zacznie obowiązywać dopiero pod koniec grudnia, a niektóre nawet w połowie stycznia (późniejsze terminy dotyczą nowych dotacji i dofinansowań, a także dodatkowych świadczeń postojowych i niektórych zwolnień ze składek ZUS). Szczegółowo informujemy o tym w ramach tabelarycznego przeglądu zmian wprowadzonych tarczą 6.0, od którego rozpoczynamy niniejszy poradnik. Większość zmian przewidzianych nową tarczą dotyczy specustawy o COVID-19 (czyli ustawy z 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych). Oprócz wspomnianych już nowych form

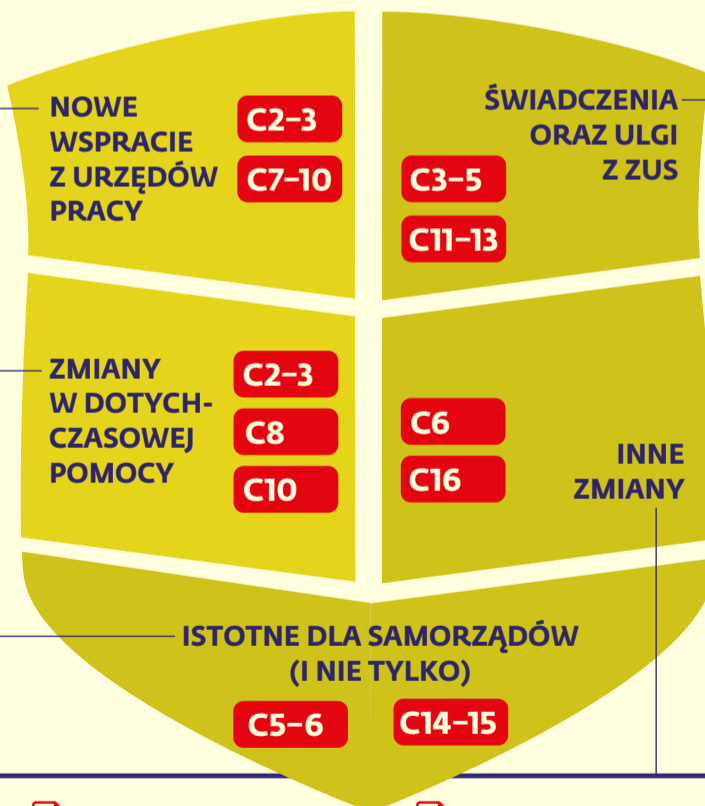
wsparcia przeznaczonych dla wybranych ok. 40 branż w tarczy 6.0 odnajdziemy też wiele zmian pomniejszych, choć niejednokrotnie również bardzo istotnych. Część z nich to modyfikacje dotyczące dotychczasowej pomocy oferowanej na podstawie specustawy o COVID-19. Dodatkowo, obok zmian ważnych dla firm pojawiają się również rozwiązania istotne z punktu widzenia samorządów. Wszystkie najważniejsze regulacje tarczy omawiamy w tekstach pokazujących praktyczne znaczenie nowych rozwiązań. ©

© RM

Karolina Topolska

- 2000 zł miesięcznie**
Wprowadzenie **dofinansowania ze środków FGŚP do wynagrodzeń pracowników** dla branż z działalnością przeważającą o określonym kodzie PKD.
- 5000 zł**
Wprowadzenie **jednorazowej dotacji od starosty** na pokrycie bieżących kosztów prowadzenia firmy.
- Nowe zasady rozliczania wsparcia z FGŚP** w postaci dofinansowania wynagrodzeń pracowników objętych przestoje ekonomicznym albo obniżonym wymiarem czasu pracy.
- Zmiana terminów końcowych** składania wniosków o wsparcie z wojewódzkich i powiatowych urzędów pracy.
- Zwolnienie **spadkobierców przedsiębiorcy** z obowiązku zwrotu dofinansowania z powodu zaprzestania działalności gospodarczej oraz **umorzenie pożyczki** z Funduszu Pracy.
- Zmiana terminów dotyczących **badania lekarskich**.

Tarcza 6.0



- Przyznanie **dodatkowego świadczenia postojowego** osobom działającym w branży artystycznej i kulturalno-rozrywkowej.
- Wprowadzenie dodatkowego świadczenia postojowego dla firm prowadzących **przeważającą działalność z określonym kodem PKD**, które odnotowały spadek przychodu.
- Rozszerzenie grupy przedsiębiorców uprawnionych do **zwolnienia ze składek za okres od 1 lipca 2020 r. do 30 września 2020 r.** na przedsiębiorców wykonujących działalność o charakterze twórczym.
- Zwolnienie ze składek ZUS** dla prowadzących działalność oznaczoną określonymi kodami PKD jako działalnością przeważającą za okres **od 1 listopada 2020 r. do 30 listopada 2020 r.**
- Wprowadzenie nowego **zwolnienia ze składek dla zleceniodawców** umów zleceń z zakresu działalności w branży artystycznej i kulturalno-rozrywkowej.

- Upoważnienie BGK do udzielania promes** na rzecz jednostek sektora finansów publicznych realizujących zadania związane z przeciwdziałaniem COVID-19.
- Doprecyzowanie przepisów o wstrzymaniu poboru wynagrodzeń od przedsiębiorców za korzystanie z utworów przez **organizacje zbiorowego zarządzania prawami autorskimi lub prawami pokrewnymi** (OZZ).
- Wyłączenie możliwości objęcia ochroną konsumentką** niektórych umów zawieranych przez przedsiębiorców będących osobami fizycznymi.
- Wydłużenie terminów umożliwiających **odroczenie badań technicznych**.

- Zwolnienie z podatku od nieruchomości** związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej – za część 2020 r. oraz za wybrane miesiące pierwszego półrocza 2021 r.
- Przedłużenie terminów płatności** niektórych rat podatku od nieruchomości.
- Wydłużenie czasu na **uchwalenie uchwały budżetowej** do 31 marca 2021 r.
- Możliwość **wstrzymania biegu terminów załatwiania spraw administracyjnych** na okres nie dłuższy niż 30 dni oraz przywracania terminów.
- Brak **opłaty targowej** w 2021 r.
- Przywrócenie przepisów specjalnych dotyczących **odpadów medycznych** o właściwościach zakaźnych związanych z COVID-19 oraz innych wytwarzanych w związku z pandemią.
- Ponowne przyznanie wojewodzie upoważnienia do zmiany zasad zbiórki i określenia innej niż obowiązująca częstotliwości **odbierania odpadów komunalnych**.

PORADNIK

Zagadnienie	Dla kogo	Na czym polega zmiana	Szczegóły rozwiązania	Podstawa prawna
Nowe wsparcie z WUP				
Dopłaty do pensji pracowników dla firm z branż najbardziej dotkniętych przez COVID-19	<ul style="list-style-type: none"> ■ Pracodawcy prowadzący przeważającą działalność z określonym kodem PKD ■ Pracownicy 	<ul style="list-style-type: none"> ■ Wprowadzenie nowego rodzaju świadczeń na rzecz ochrony miejsc pracy z FGŚP w postaci dofinansowania wynagrodzeń pracowników w wysokości 2000 zł miesięcznie. 	<ul style="list-style-type: none"> ■ Dotacja przysługuje przedsiębiorcy, który na 30 września 2020 r. prowadził działalność gospodarczą, oznaczoną odpowiednim kodem PKD, jako rodzaj działalności przeważającej (np. 47.71.Z – sprzedaż detaliczna odzieży, 56.10.A – restauracje, 77.21.Z – wypożyczanie sprzętu rekreacyjnego i sportowego). Dodatkowo przychód z tej działalności w jednym z trzech miesięcy poprzedzających miesiąc złożenia wniosku musi być niższy w następstwie wystąpienia COVID-19 co najmniej o 40 proc. w stosunku do przychodu uzyskanego w miesiącu poprzednim lub w analogicznym miesiącu roku poprzedniego. Warunkiem uzyskania wsparcia jest też niezaleganie z płatnościami danin publicznych do końca III kwartału 2019 r., niespełnianie przesłanek do ogłoszenia upadłości i brak postępowania restrukturyzacyjnego lub likwidacyjnego. ■ Dopłata przysługuje w kwocie 2000 zł miesięcznie do wynagrodzenia jednego pracownika. ■ Wnioski o przyznanie świadczeń można składać w postaci elektronicznej do dyrektora WUP do 28 lutego 2021 r. ■ Dofinansowanie jest udzielane na podstawie umowy i przysługuje łącznie przez trzy miesiące kalendarzowe przypadające od miesiąca złożenia wniosku. ■ Ponadto przewidziano, że Rada Ministrów może, w celu przeciwdziałania COVID-19, wydać rozporządzenie, w którym przyzna ponowną wypłatę ww. dofinansowań dla wszystkich albo niektórych przedsiębiorców, którzy otrzymali to świadczenie. Może też przyznać je innym przedsiębiorcom i na innych warunkach. <p style="color: red; font-weight: bold;">Uwaga! Regulacja wchodzi w życie 19 grudnia 2020 r.</p>	Art. 1 pkt 6 tarczy 6.o dodaje art. 159ga i 159gb do specustawy o COVID-19
Pomoc z WUP – zmiany w dotychczasowych rozwiązaniach				
Nowe zasady rozliczania wsparcia	<ul style="list-style-type: none"> ■ Pracodawcy, w tym samorządowe instytucje kultury ■ Pracownicy ■ WUP 	<ul style="list-style-type: none"> ■ Doprecyzowanie przepisów dotyczących rozliczania wsparcia z FGŚP w postaci dofinansowania wynagrodzeń pracowników objętych przestojem ekonomicznym albo obniżonym wymiarem czasu pracy w następstwie wystąpienia COVID-19. 	<ul style="list-style-type: none"> ■ Doprecyzowano, że dotychczasowe zasady rozliczania świadczeń i środków z FGŚP dotyczą również wsparcia dla samorządowych instytucji kultury. Uzupełniono również, że końcowa weryfikacja dokumentacji ze strony WUP nie musi dotyczyć pełnej dokumentacji. <p style="color: red; font-weight: bold;">Uwaga! Regulacje te wchodzi w życie z mocą wsteczną od 24 czerwca 2020 r.</p> <ul style="list-style-type: none"> ■ Dodano również zasadę, że dyrektor WUP nie dochodzi zwrotu przekazanej pomocy, jeżeli po dokonaniu rozliczenia kwota należna do zwrotu nie przekracza najniższych kosztów doręczenia przesyłki poleconej za potwierdzeniem odbioru. <p style="color: red; font-weight: bold;">Uwaga! Regulacja wchodzi w życie z mocą wsteczną od 31 marca 2020 r.</p>	Art. 1 pkt 3 tarczy 6.o zmienia w specustawie o COVID-19 art. 159 ust. 17b i dodaje w nim ust. 17c
Dofinansowanie do wynagrodzeń osób zatrudnionych u opiekuna zabytku	<ul style="list-style-type: none"> ■ Podmioty opiekujące się zabytkami o statusie pomnika historii lub wpisanymi na listę UNESCO 	<ul style="list-style-type: none"> ■ Zmiana zasad przyznawania dofinansowania do wynagrodzeń pracowników ze środków FGŚP dla podmiotów opiekujących się pomnikiem historii lub miejscem światowego dziedzictwa. 	<ul style="list-style-type: none"> ■ Po zmianie dofinansowanie będzie przyznawane, tak jak dotychczas, jednokrotnie na okres nie dłuższy niż trzy miesiące, ale przypadający od miesiąca, a nie od dnia złożenia wniosku. 	Art. 1 pkt 4 tarczy 6.o zmienia art. 159a ust. 7 specustawy o COVID-19
Terminy składania wniosków	<ul style="list-style-type: none"> ■ Pracodawcy ■ Pracownicy 	<ul style="list-style-type: none"> ■ Zmiana terminu końcowego składania wniosków o dofinansowanie do wynagrodzeń pracowników. 	<ul style="list-style-type: none"> ■ Wnioski o przyznanie świadczeń na dofinansowanie wynagrodzeń pracowników, o których mowa w art. 159, art. 159a i art. 159gg specustawy o COVID-19, obecnie mogą być składane do 10 czerwca 2021 r. Poprzednio przepis przewidywał, że wnioski mogą być składane najpóźniej w terminie 30 dni od dnia odwołania stanu zagrożenia epidemicznego/epidemii (przy czym termin dotyczył tylko dofinansowań z art. 159 i art. 159gg). Uzupełniono też, że dofinansowania z art. 159, art. 159a i art. 159gg mogą być udzielane do 30 czerwca 2021 r. 	Art. 1 pkt 7 i 8 tarczy 6.o zmienia art. 159h specustawy o COVID-19
Nowe wsparcie z PUP				
Dotacja dla mikro i małych firm	<ul style="list-style-type: none"> ■ Przedsiębiorcy prowadzący przeważającą działalność z określonym kodem PKD 	<ul style="list-style-type: none"> ■ Wprowadzenie nowego rodzaju pomocy w postaci jednorazowej dotacji z FP na pokrycie bieżących kosztów prowadzenia firmy w wysokości 5000 zł. 	<ul style="list-style-type: none"> ■ Nowa dotacja może zostać udzielona przez starostę ze środków FP w celu przeciwdziałania negatywnym skutkom COVID-19. Dotacja może być udzielona do wysokości 5000 zł. Wsparcie udzielane jest na podstawie umowy. ■ Dotacja przysługuje jednorazowo na pokrycie bieżących kosztów prowadzenia działalności gospodarczej mikroprzedsiębiorcy i małego przedsiębiorcy, którzy na 30 września 2020 r. prowadzili działalność gospodarczą oznaczoną określonym kodem PKD jako działalność przeważającą (są to te same kody, co w przypadku nowego dofinansowania do wynagrodzeń z art. 159ga specustawy o COVID-19). Na wsparcie mogą liczyć ci, których przychód ze wskazanej w ustawie działalności uzyskany w październiku albo listopadzie 2020 r. był niższy co najmniej o 40 proc. w stosunku do uzyskanego odpowiednio w październiku albo listopadzie 2019 r. Dotacja nie należy się, jeśli na dzień 30 września 2020 r. działalność gospodarcza była zawieszona. ■ Wniosek o pomoc składa się wyłącznie elektronicznie, po ogłoszeniu naboru przez dyrektora PUP, do 31 stycznia 2021 r. <p style="color: red; font-weight: bold;">Uwaga! Regulacja wchodzi w życie 19 grudnia 2020 r.</p>	Art. 1 pkt 22 tarczy 6.o dodaje art. 15z2e ⁴ i art. 15z2e ⁵ w specustawie o COVID-19

WYKAZ SKRÓTÓW

I. Ustawy i rozporządzenia

nowelizacja specustawy o COVID-19 z 31 marca 2020 r. – ustawa z 31 marca 2020 r. o zmianie ustawy o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. poz. 568; ost.zm. Dz.U. z 2020 r. poz. 1747)

p.o.ś. – ustawa z 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska (t.j. Dz.U. z 2020 r. poz. 1219; ost.zm. Dz.U. z 2020 r. poz. 2127)

rozporządzenie dot. selektywnej zbiórki – rozporządzenie z 29 grudnia 2016 r. w sprawie szczegółowego sposobu selektywnego zbierania wybranych frakcji odpadów (t.j. Dz.U. z 2019 r. poz. 2028)

specustawa o COVID-19 – ustawa z 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych (t.j. Dz.U. z 2020 r. poz. 1842; ost.zm. Dz.U. z 2020 r. poz. 2255)

tarcza 6.o – ustawa z 9 grudnia 2020 r. o zmianie ustawy o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. poz. 2255)

u.c.p.g. – ustawa z 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (t.j. Dz.U. z 2020 r. poz. 1439)

u.d.p.p.w. – ustawa z 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (t.j. Dz.U. z 2020 r. poz. 1057)

u.d.t. – ustawa z 21 grudnia 2000 r. o dozorze technicznym (t.j. Dz.U. z 2019 r. poz. 667; ost.zm. Dz.U. z 2020 r. poz. 1339)

u.f.p. – ustawa z 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (t.j. Dz.U. z 2019 r. poz. 869; ost.zm. Dz.U. z 2020 r. poz. 1175)

u.m. – ustawa z 21 listopada 1996 r. o muzeach (t.j. Dz.U. z 2020 r. poz. 902)

u.o. – ustawa z 14 grudnia 2012 r. o odpadach (t.j. Dz.U. z 2020 r. poz. 797; ost.zm. Dz.U. z 2020 r. poz. 875)

ustawa deregulacyjna z 2019 r. – ustawa z 31 lipca 2019 r. o zmianie niektórych ustaw w celu ograniczenia obciążeń regulacyjnych (Dz.U. poz. 1495; ost.zm. Dz.U. z 2020 r. poz. 875)

ustawa o działaniach osłonowych – ustawa z 14 maja 2020 r. o zmianie niektórych ustaw w zakresie działań osłonowych w związku z rozprzestrzenieniem się wirusa SARS-CoV-2 (Dz.U. poz. 875; ost.zm. Dz.U. z 2020 r. poz. 2255)

u.w.i.u. – ustawa z 24 czerwca 1999 r. o wykonywaniu inicjatywy ustawodawczej przez obywateli (t.j. Dz.U. z 2018 r. poz. 2120)

II. Inne

FGŚP – Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych

FP – Fundusz Pracy

JST – jednostka (lub jednostki) samorządu terytorialnego

PKD – Polska Klasyfikacja Działalności

PSZOK – punkt selektywnego zbierania odpadów komunalnych

PUP – powiatowy urząd pracy

RIO – regionalna izba obrachunkowa

WUP – wojewódzki urząd pracy

ZUS – Zakład Ubezpieczeń Społecznych

Zagadnienie	Dla kogo	Na czym polega zmiana	Szczegóły rozwiązania	Podstawa prawna
			<ul style="list-style-type: none"> ■ Dodatkowo Rada Ministrów może, w celu przeciwdziałania COVID-19, wydać rozporządzenie, w którym nada starostom uprawnienie do udzielania, na podstawie umowy, ww. dotacji wszystkim bądź niektórym mikroprzedsiębiorcom oraz małym przedsiębiorcom, którzy już otrzymali ją na ww. zasadach. Może też przyznać starostom prawo do udzielania tej dotacji innym mikro- lub małym firmom. 	
Wsparcie z PUP – zmiany w dotychczasowych rozwiązaniach				
Brak obowiązku zwrotu dotacji na działalność	<ul style="list-style-type: none"> ■ Spadkobiercy przedsiębiorcy 	<ul style="list-style-type: none"> ■ Zwolnienie spadkobierców przedsiębiorcy (samozatrudnionego) z obowiązku zwrotu dofinansowania z powodu zaprzestania działalności gospodarczej. 	<ul style="list-style-type: none"> ■ Zgodnie z nową regulacją w przypadku śmierci przedsiębiorcy w okresie, na który zostało przyznane wsparcie, spadkobiercy przedsiębiorcy nie są obowiązani do zwrotu otrzymanego dofinansowania z powodu nieprowadzenia działalności gospodarczej przez okres, przez okres, na który to dofinansowanie zostało przyznane. ■ Uwaga! Powyższa regulacja wchodzi w życie z mocą wsteczną od 31 marca 2020 r. ■ Jeśli jednak w związku ze śmiercią przedsiębiorcy dokonano zwrotu otrzymanego dofinansowania w części lub w całości, to przekazane w ten sposób środki podlegają zwrotowi bez odsetek na wniosek osoby, która je przekazała. Zwrot następuje w terminie 30 dni od dnia doręczenia staroście wniosku o zwrot środków. 	Art. 1 pkt 19 tarczy 6.0 w art. 15zcc dodaje ust. 7a; art. 1 pkt 38 tarczy 6.0 dodaje art. 31z20 w specustawie o COVID-19
Umorzenie pożyczki	<ul style="list-style-type: none"> ■ Spadkobiercy przedsiębiorcy 	<ul style="list-style-type: none"> ■ Ustalenie umorzenia pożyczki w razie śmierci przedsiębiorcy. 	<ul style="list-style-type: none"> ■ Nowelizacja przewiduje, że pożyczka z FP na bieżące koszty działalności podlega umorzeniu wraz z odsetkami także w przypadku śmierci mikroprzedsiębiorcy w okresie trzech miesięcy od dnia udzielenia pożyczki. Przychód z takiego umorzenia nie będzie stanowić przychodu w rozumieniu przepisów o PIT i CIT. ■ Uwaga! Powyższa regulacja wchodzi w życie z mocą wsteczną – od 31 marca 2020 r. ■ Jednocześnie postanowiono, że w przypadku, gdy w związku ze śmiercią przedsiębiorcy dokonano spłaty pożyczki w części lub całości, spłata ta podlega zwrotowi bez odsetek na wniosek osoby, która jej dokonała. Zwrot następuje w terminie 30 dni od dnia doręczenia staroście wniosku o zwrot środków. 	Art. 1 pkt 20 tarczy 6.0 w art. 15zdd dodaje ust. 7a; art. 1 pkt 38 tarczy 6.0 dodaje art. 31z2p w specustawie o COVID-19
Terminy składania wniosków	<ul style="list-style-type: none"> ■ Przedsiębiorcy 	<ul style="list-style-type: none"> ■ Zmiana terminu końcowego składania wniosków o wsparcie od starosty. 	<ul style="list-style-type: none"> ■ Nowa regulacja przewiduje, że wnioski o przyznanie wsparcia, o których mowa w art. 15z2b–15z2e oraz art. 15z2e², mogą być składane do 10 czerwca 2021 r. Natomiast pomoc, o której mowa w tych przepisach, może być udzielona do 30 czerwca 2021 r. 	Art. 1 pkt 38 tarczy 6.0 dodaje art. 31z2n, 31z20 i 31z2p w specustawie o COVID-19
Pomoc z WUP i PUP – zmiany wspólne				
Ulgi w zwrocie należności z tytułu świadczeń z FGŚP	<ul style="list-style-type: none"> ■ Pracodawcy 	<ul style="list-style-type: none"> ■ Wprowadzenie odesłania do regulacji dotyczących finansów publicznych. 	<ul style="list-style-type: none"> ■ Do umarzania, odraczania terminów lub rozkładania na raty spłat należności powstałych w związku z udzieleniem pomocy z FGŚP – na podstawie art. 15g, art. 15g¹, art. 15ga, art. 15gg i art. 15gga – stosuje się odpowiednio art. 55–57 i art. 58 u.f.p. (dotyczące umarzania, odraczania i rozkładania na raty należności pieniężnych mających charakter cywilnoprawny, przypadających organom administracji rządowej, państwowym jednostkom budżetowym i państwowym funduszom celowym). 	Art. 1 pkt 8 tarczy 6.0 dodaje art. 15gj w specustawie o COVID-19
Podpis zaufany i podpis osobisty	<ul style="list-style-type: none"> ■ Przedsiębiorcy ■ Pracodawcy 	<ul style="list-style-type: none"> ■ Zrównanie ważności podpisu zaufanego i podpisu osobistego z podpisem własnoręcznym w odniesieniu do kolejnych form wsparcia związanego z utrzymaniem miejsc pracy. 	<ul style="list-style-type: none"> ■ Dotychczas uznanie mocy podpisów zaufanego i osobistego na równi z własnoręcznym dotyczyło art. 15g (dofinansowania wynagrodzeń pracowników objętych przestoje ekonomicznym albo obniżką etatu) oraz art. 15z2b–15z2e specustawy o COVID-19 (pożyczki z FP na bieżące koszty działalności, a także dofinansowania: do wynagrodzeń pracowników dla organizacji pożytku publicznego i mikro-, małych i średnich firm oraz do kosztów działalności samozatrudnionych). Teraz objęto nim nowe dofinansowanie z art. 15gga oraz nową dotację do działalności z art. 15z2e⁴. ■ Dodano także regulację, że powyższe zasady stosuje się odpowiednio w sprawach dotyczących udzielania wsparcia, o którym mowa w art. 15g¹, art. 15gg oraz art. 15z2e². ■ Uwaga! Wszystkie powyższe regulacje wchodzi w życie z mocą wsteczną – od 24 czerwca 2020 r. 	Art. 8 tarczy 6.0 zmienia art. 58 ustawy o działaniach osłonowych.
Pomoc publiczna	<ul style="list-style-type: none"> ■ Przedsiębiorcy 	<ul style="list-style-type: none"> ■ Uzupełnienie katalogu form wsparcia stanowiących pomoc publiczną. 	<ul style="list-style-type: none"> ■ W wyniku nowelizacji pomoc publiczną mającą na celu zaradzenie poważnym zaburzeniom w gospodarce – zgodne z warunkami zawartymi w Komunikacie Komisji: „Tymczasowe ramy środków pomocy państwa w celu wsparcia gospodarki w kontekście trwającej epidemii COVID-19” (Dz.Urz. UE z 2020 r. C 91, s. 1) – stanowią również następujące formy wsparcia: dofinansowanie z art. 15gga, dotacja z art. 15z2e⁴ oraz jednorazowe dodatkowe świadczenie postojowe dla niektórych branż z art. 15z2s² specustawy o COVID-19. 	Art. 1 pkt 23 tarczy 6.0 zmienia art. 15z2zh specustawy o COVID-19
Badania lekarskie				
Terminy badań lekarskich pracowników po epidemii	<ul style="list-style-type: none"> ■ Pracodawcy ■ Pracownicy 	<ul style="list-style-type: none"> ■ Zmiana terminów dotyczących badań lekarskich. 	<ul style="list-style-type: none"> ■ Nowelizacja wydłuża czas na wykonanie okresowych badań lekarskich po odwołaniu stanu zagrożenia epidemicznego/ epidemii. Po zmianach trzeba je wykonać nie później niż do 180 dni od dnia odwołania danego stanu (poprzednio – do 60 dni). Również w przypadku wydania orzeczenia lekarskiego przez innego lekarza niż uprawniony takie orzeczenie utraci moc po upływie 180 dni od dnia odwołania stanu zagrożenia epidemicznego/epidemii (poprzednio – do 30 dni). ■ Nowością jest wydłużenie z 30 do 180 dni okresu, od którego zależy niepodleganie wstępnym badaniom lekarskim w przypadku osób ponownie przyjmowanych do pracy na analogicznym stanowisku pracy. Dodano także zwolnienie z tych badań dla osób zatrudnianych na stanowiska administracyjno-biurowe. ■ Ponadto do 180 dni od dnia odwołania stanu zagrożenia epidemicznego/epidemii zachowują ważność orzeczenia lekarskie wydane w ramach badań wstępnych, okresowych i kontrolnych, których ważność upłynęła po 7 marca 2020 r. (poprzednio – do 60 dni). ■ Uwaga! Regulacja z ostatniego punktu tego akapitu wchodzi w życie z mocą wsteczną – od 8 marca 2020 r. 	Art. 1 pkt 2 tarczy 6.0 zmienia w specustawie o COVID-19 art. 12a ust. 2 i 3 i dodaje w nim ust. 5; art. 1 pkt 26 tarczy 6.0 zmienia art. 31m ust. 1 specustawy o COVID-19
Świadczenia i ulgi z ZUS				
Dodatkowe świadczenie postojowe dla twórców	<ul style="list-style-type: none"> ■ Między innymi: ■ Artystów ■ Architektów ■ Przewodników muzeów 	<ul style="list-style-type: none"> ■ Przyznanie jednorazowego dodatkowego świadczenia postojowego osobom działającym w branży artystycznej i kulturalno-rozrywkowej. 	<ul style="list-style-type: none"> ■ Dodatkowe świadczenie postojowe przysługuje osobom, które zawarły umowy cywilnoprawne, w zakresie: <ul style="list-style-type: none"> – sztuk plastycznych, literatury, muzyki, twórczości audialnej, utworów audio-wizualnych, teatru, kostiumografii, scenografii, reżyserii, choreografii, lutnictwa artystycznego i sztuki ludowej, – działalności artystycznej w dziedzinie sztuki aktorskiej, estradowej, tanecznej i cyrkowej oraz w dziedzinie dyrygentury, wokalistyki i instrumentalistyki, 	Art. 1 pkt 14 tarczy 6.0 dodaje art. 15z2s do specustawy o COVID-19

PORADNIK

Zagadnienie	Dla kogo	Na czym polega zmiana	Szczegóły rozwiązania	Podstawa prawna
			<ul style="list-style-type: none"> - działalności technicznej wspomagającej produkcję audiowizualną lub produkcję i wystawianie wydarzeń artystycznych, - usług w zakresie architektury, architektury wnętrz, architektury krajobrazu oraz usług w zakresie architektury świadczonych przez osoby nieposiadające uprawnień budowlanych - usług świadczonych na rzecz muzeów <ul style="list-style-type: none"> a) w zakresie pozaszkolnych form edukacji, b) przez przewodników muzeów. ■ Dodatkowe świadczenie przeznaczone jest dla osób nieposiadających innego tytułu do ubezpieczeń społecznych, jeśli przychód uzyskany w miesiącu poprzedzającym miesiąc, w którym został złożony wniosek o to jednorazowe dodatkowe świadczenie postojowe, nie był wyższy od 300 proc. przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia z poprzedniego kwartału ogłaszanego dla celów emerytalnych obowiązującego na dzień złożenia wniosku. ■ Dodatkowe świadczenie jest jednorazowe – przyznawane jest w wysokości obowiązującej dotychczas dla świadczenia postojowego. ■ Wnioski o dodatkowe świadczenie mogą być złożone do ZUS najpóźniej w terminie 3 miesięcy od miesiąca, w którym został zniesiony ogłoszony stan epidemii. <p>Uwaga! Regulacja wchodzi w życie 15 stycznia 2021 r.</p>	
Dodatkowe świadczenie postojowe dla określonych branż	■ Przedsiębiorcy prowadzący przeważającą działalność z określonym kodem PKD	■ Wprowadzenie jednorazowego dodatkowego świadczenia postojowego dla tych, którzy odnotowali spadek przychodu.	<ul style="list-style-type: none"> ■ Dodatkowe świadczenie przeznaczone jest dla przedsiębiorców prowadzących jako przeważającą działalność oznaczoną odpowiednim kodem PKD (np. 47.71.Z – sprzedaż detaliczna odzieży, 56.10.A – restauracje, 77.21.Z – wypożyczanie sprzętu rekreacyjnego i sportowego), których przychód z działalności uzyskany w październiku albo listopadzie 2020 r. był niższy co najmniej o 40 proc. w stosunku do przychodu uzyskanego odpowiednio w październiku albo listopadzie 2019 r. Warunkiem jest skorzystanie przynajmniej raz ze świadczenia postojowego na dotychczasowych zasadach. ■ Dodatkowe świadczenie jest jednorazowe – przyznawane w wysokości obowiązującej dotychczas dla świadczenia postojowego. ■ Wnioski o dodatkowe świadczenie mogą być złożone do ZUS najpóźniej w terminie trzech miesięcy od miesiąca, w którym został zniesiony ogłoszony stan epidemii. <p>Uwaga! Regulacja wchodzi w życie 30 grudnia 2020 r.</p>	Art. 1 pkt 14 tarczy 6.o dodaje art. 1525 ² do specustawy o COVID-19
	■ Przedsiębiorcy prowadzący jako przeważającą działalność oznaczoną kodami: 55.10.Z (hotele i podobne obiekty zakwaterowania), 79.12.Z (działalność organizatorów turystyki), 93.11.Z (działalność obiektów sportowych)	■ Rozszerzenie grupy beneficjentów potrójnego dodatkowego świadczenia postojowego.	<ul style="list-style-type: none"> ■ Dotychczas dodatkowe świadczenie postojowe przysługiwało przedsiębiorcom z branży turystycznej, których przeważająca działalność jest określona następującymi kodami PKD: 49.39.Z, 77.39.Z, 79.11.A, 90.01.Z, 90.02.Z, 93.29.A, 93.29.B, 93.29.Z. Teraz katalog uległ rozszerzeniu o kody: 55.10.Z (hotele i podobne obiekty zakwaterowania), 79.12.Z (działalność organizatorów turystyki), 93.11.Z (działalność obiektów sportowych). Warunki do skorzystania ze świadczenia nie zmieniły się. Wymagane jest: <ul style="list-style-type: none"> - skorzystanie ze „zwykłego” świadczenia postojowego przynajmniej raz; - spadek przychodu z tej działalności uzyskany w miesiącu kalendarzowym poprzedzającym miesiąc złożenia wniosku o co najmniej o 75 proc. w stosunku do przychodu uzyskanego w tym samym miesiącu kalendarzowym w 2019 r. ■ Wnioski o dodatkowe świadczenie mogą być złożone do ZUS najpóźniej w terminie trzech miesięcy od miesiąca, w którym został zniesiony ogłoszony stan epidemii. 	Art. 1 pkt 30 lit. a tarczy 6.o zmienia art. 30zo ust. 8 i 9 specustawy o COVID-19
Zwolnienie ze składek ZUS dla twórców	■ Przedsiębiorcy prowadzący jako przeważającą na dzień złożenia wniosku działalność oznaczoną określonymi kodami PKD (dotyczącymi m.in. produkcji filmowej, architektury, turystyki, muzealnictwa)	■ Rozszerzenie grupy przedsiębiorców uprawnionych do zwolnienia ze składek na przedsiębiorców wykonujących działalność o charakterze twórczym.	<ul style="list-style-type: none"> ■ Rozszerzono krąg osób uprawnionych do zwolnienia ze składek za okres od 1 lipca 2020 r. do 30 września 2020 r. Dotychczas było ono przewidziane dla przedsiębiorców, których przeważająca działalność jest określona następującymi kodami PKD: 49.39.Z, 55.10.Z, 77.39.Z, 79.11.A, 79.90.A, 82.30.Z, 90.01.Z, 90.02.Z, 93.29.A, 93.29.B, 93.29.Z. Obecnie dotyczy to także przedsiębiorców prowadzących jako przeważającą na dzień złożenia wniosku działalność oznaczoną określonymi kodami PKD (dotyczącymi m.in. produkcji filmowej, architektury, turystyki, tj. 59.11.Z, 59.12.Z, 59.13.Z, 59.14.Z, 59.20.Z, 71.11.Z, 79.12.Z, 90.03.Z, 90.04.Z, 93.11.Z) albo świadczących usługi na rzecz muzeów w rozumieniu u.m. (oznaczone kodem: 79.90.A, 85.51.Z, 85.52.Z, 85.59, 85.60.Z), albo prowadzących muzeum niebędące instytucją kultury, o zakończonym procesie organizacji muzeum i wpisanym do wykazu muzeów, o którym mowa w art.5b u.m. ■ Nie zmieniono zasad zwolnienia. Warunki to: <ul style="list-style-type: none"> - zgłoszenie jako płatnik składek do 30 czerwca 2020 r.; - przychód z tej działalności uzyskany w pierwszym miesiącu kalendarzowym, za który składany jest wniosek o zwolnienie ze składek, był niższy co najmniej o 75 proc. w stosunku do przychodu uzyskanego w tym samym miesiącu kalendarzowym w 2019 r. 	Art. 1 pkt 30 lit. a tarczy 6.o zmienia art. 312o ust. 8 i 9 specustawy o COVID-19
Zwolnienie ze składek ZUS dla różnych branż	■ Prowadzący jako przeważającą na 30 września 2020 r. działalność oznaczoną określonymi kodami PKD	■ Wprowadzenie nowego zwolnienia ze składek dla branż z określonymi kodami PKD jako działalnością przeważającą.	<ul style="list-style-type: none"> ■ Zwolnieniem ze składek objęto przedsiębiorców prowadzących jako przeważającą na 30 września 2020 r. działalność oznaczoną kodami: 47.71.Z, 47.72.Z, 47.81.Z, 47.82.Z, 47.89.Z, 49.32.Z, 49.39.Z, 56.10.A, 56.10.B, 56.21.Z, 56.29.Z, 56.30.Z, 59.11.Z, 59.12.Z, 59.13.Z, 59.14.Z, 59.20.Z, 74.20.Z, 77.21.Z, 79.90.A, 79.90.C, 82.30.Z, 85.51.Z, 85.52.Z, 85.53.Z, 85.59.A, 85.59.B, 86.10.Z (w zakresie działalności leczniczej polegającej na udzielaniu świadczeń w ramach lecznictwa uzdrowiskowego lub realizowanej w trybie stacjonarnym rehabilitacji leczniczej), 86.90.A, 86.90.D, 90.01.Z, 90.02.Z, 90.04.Z, 91.02.Z, 93.11.Z, 93.13.Z, 93.19.Z, 93.21.Z, 93.29.A, 93.29.B, 93.29.Z, 96.01.Z, 96.04.Z. Zwolnienie dotyczy składek na ubezpieczenia społeczne, na ubezpieczenie zdrowotne, na Fundusz Pracy, Fundusz Solidarnościowy, Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych lub Fundusz Emerytur Pomostowych, za okres od 1 listopada 2020 r. do 30 listopada 2020 r., wykazanych w deklaracji rozliczeniowej złożonej za ten miesiąc. ■ Warunkiem jest, aby: <ul style="list-style-type: none"> - płatnik był zgłoszony jako płatnik składek do 30 czerwca 2020 r., - przychód z działalności uzyskany w listopadzie 2020 r. był niższy co najmniej o 40 proc. w stosunku do przychodu uzyskanego w listopadzie 2019 r. ■ Wniosek o zwolnienie powinien być złożony do 31 stycznia 2021 r. <p>Uwaga! Regulacja wchodzi w życie 30 grudnia 2020 r.</p>	Art. 1 pkt 30 lit. b tarczy 6.o dodaje art. 312o ust. 10 i 11 do specustawy o COVID-19

PORADNIK

Zagadnienie	Dla kogo	Na czym polega zmiana	Szczegóły rozwiązania	Podstawa prawna
Zwolnienie ze składek ZUS dla zleceniodawców	■ Zleceniodawcy umów zlecenia z określonego zakresu działalności	■ Wprowadzenie nowego zwolnienia ze składek dla zleceniodawców umów zlecenia z zakresu działalności w branży artystycznej i kulturalno-rozrywkowej.	<ul style="list-style-type: none"> ■ Zleceniodawca, dla którego zleceniobiorca wykonuje umowę agencyjną, umowę zlecenie lub inną umowę o świadczenie usług z zakresu działalności określonej w art. 152s³ ust. 1 specustawy o COVID-19, może być zwolniony z opłacania składek na ubezpieczenia społeczne, na ubezpieczenie zdrowotne na Fundusz Pracy, Fundusz Solidarnościowy i Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych, należnych z tytułu tych umów za okres od 1 stycznia 2021 r. do 30 kwietnia 2021 r., o ile zleceniobiorca złoży taki wniosek. ■ Uprawnienie to przysługuje zleceniodawcom umów zlecenia z zakresu: <ul style="list-style-type: none"> – sztuk plastycznych, literatury, muzyki, twórczości audialnej, utworów audio-wizualnych, teatru, kostiumografii, scenografii, reżyserii, choreografii, lutnictwa artystycznego i sztuki ludowej, – działalności artystycznej w dziedzinie sztuki aktorskiej, estradowej, tanecznej i cyrkowej oraz w dziedzinie dyrygentury, wokalistyki i instrumentalistyki, – działalności technicznej wspomagającej produkcję audiowizualną lub produkcję i wystawianie wydarzeń artystycznych, – usług w zakresie architektury, architektury wnętrz, architektury krajobrazu oraz usług w zakresie architektury świadczonych przez osoby nieposiadające uprawnień budowlanych, – usług świadczonych na rzecz muzeów <ul style="list-style-type: none"> a) w zakresie pozaszkolnych form edukacji, b) przez przewodników muzeów. ■ Zwolnienie przysługuje, jeśli: <ul style="list-style-type: none"> – umowa została zawarta w okresie od 1 stycznia 2021 r. do 31 marca 2021 r.; – łączny przychód z tych umów wykonywanych na rzecz wszystkich zleceniodawców, w miesiącu poprzedzającym miesiąc, w którym został złożony wniosek o zwolnienie ze składek, nie był wyższy od 100 proc. przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia ogłoszonego dla celów emerytalnych, – zleceniobiorca nie podlegał ubezpieczeniom społecznym z innego tytułu niż wykonywanie umów zlecenia. ■ Zwolnienie z obowiązku naliczania składek przysługuje do wysokości maksymalnej kwoty podstawy wymiaru tych składek ustalonej dla każdej umowy zlecenia, która wynosi 100 proc. przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia, za każdy miesiąc od stycznia 2021 r. do kwietnia 2021 r., w którym umowa zlecenia była wykonywana co najmniej jeden dzień. ■ Wniosek o zwolnienie zleceniobiorca przekazuje do ZUS nie później niż w terminie 7 dni od dnia zawarcia umowy zlecenia. Wniosek złożony po tym terminie nie podlega rozpatrzeniu. 	Art. 1 pkt 37 tarczy 6.o dodaje art. art. 31zy ⁴ do specustawy o COVID-19
Samorząd terytorialny				
Zwolnienie z podatku od nieruchomości lub przedłużenie terminów płatności rat tego podatku	■ Przedsiębiorcy ■ Organizacje pożytku publicznego ■ Gminy	<ul style="list-style-type: none"> ■ Wprowadza się delegacje dla rady gminy do podjęcia uchwał. ■ Pierwsza z nich dotyczy zwolnienia z podatku od nieruchomości (gruntów, budynków i budowli) związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej – za część 2020 r. oraz za wybrane miesiące pierwszego półrocza 2021 r. ■ Druga odnosi się do przedłużenia terminów płatności rat podatku od nieruchomości, płatnych w kwietniu, maju i czerwcu 2020 r. (nie dłużej niż do 30 września 2020 r.) oraz uiszczanych w wybranych miesiącach pierwszego półrocza 2021 r. (nie dłużej niż do 31 grudnia 2021 r.) 	<ul style="list-style-type: none"> ■ Nowelizacja sprowadza się do wydłużenia okresu zwolnienia od obowiązku uiszczenia podatku od nieruchomości za wybrane przez radę gminy miesiące pierwszego półrocza 2021 r. (dotychczasowe brzmienie obejmowało część 2020 r.). ■ Jeżeli chodzi o zmianę delegacji do wydania uchwały w sprawie prolongowania terminów płatności rat podatku od nieruchomości, to dotyczy ona przedłużenia terminów płatności rat podatku uiszczanych w wybranych miesiącach pierwszego półrocza 2021 r. (nie dłużej niż do 31 grudnia 2021 r.). ■ Rada gminy będzie mogła podjąć uchwały dotyczące tych ulg, ale nie będzie miała takiego obowiązku. Obie delegacje – tak jak dotychczas – umożliwiają wprowadzenie tych form pomocy dla wybranych grup przedsiębiorców, a więc rada będzie uprawniona do zawężenia grona beneficjentów zwolnienia lub wydłużenia płatności rat podatku (np. ze względu na rodzaj prowadzonej działalności gospodarczej). Organ stanowiący w obu delegacjach wskazane ulgi będzie mógł przewidzieć dla przedsiębiorców, których płynność finansowa uległa pogorszeniu w związku z ponoszeniem negatywnych konsekwencji ekonomicznych z powodu COVID-19. Takie uchwały będą mogły dotyczyć także organizacji pozarządowych, o których mowa w art. 3 ust. 2 u.d.p.p.w. oraz podmiotów prowadzących działalność pożytku publicznego. 	Art. 1 pkt 10 i 11 tarczy 6.o zmienia art. 15p i art. 15q ust. 1 specustawy o COVID-19
Wydłużenie czasu na uchwalenie uchwały budżetowej	■ Jednostki samorządu terytorialnego	■ JST zyskują więcej czasu na podjęcie uchwały budżetowej. Termin ten upłynie 31 marca, a nie 31 stycznia 2021 r.	<ul style="list-style-type: none"> ■ Organ stanowiący będzie mógł podjąć uchwałę budżetową z terminem późniejszym niż 31 stycznia w szczególnie uzasadnionych przypadkach, ale nie później niż do 31 marca 2021 r. ■ Do tego momentu podstawą gospodarki finansowej JST będzie projekt uchwały budżetowej przedstawiony organowi stanowiącemu. ■ Jeżeli uchwała budżetowa w tym ostatecznym terminie nie zostanie podjęta, to regionalna izba obrachunkowa w terminie do końca kwietnia roku budżetowego ustali budżet JST w zakresie zadań własnych oraz zadań zleconych. ■ Do dnia ustalenia budżetu przez RIO podstawą gospodarki finansowej będzie projekt uchwały przedstawiony organowi stanowiącemu. 	Art. 1 pkt 12 tarczy 6.o dodaje w specustawie o COVID-19 art. 152oaa
Wstrzymanie biegu terminów załatwiania spraw administracyjnych i zawiadomienie strony o uchybieniu terminowi	■ Jednostki samorządu terytorialnego ■ Interesanci	■ Organy administracji publicznej mogą wstrzymywać bieg terminów załatwiania spraw na okres nie dłuższy niż 30 dni oraz przywracać terminy, którym uchybiły strony postępowania, w szczególności w przypadku gdy funkcjonowanie urzędów zostało ograniczone ze względu na szerzące się zakażenia koronawirusem.	<ul style="list-style-type: none"> ■ Organ administracji o wstrzymaniu biegu terminu w postępowaniu administracyjnym będzie musiał zawiadomić stronę. Przy czym zawiadomienie to będzie publikowane w BIP danego urzędu, na jego stronie internetowej i w widocznym miejscu w jego siedzibie. ■ Pomimo wstrzymania biegu terminu organ będzie mógł dokonywać czynności procesowych i jeżeli strona została prawidłowo zawiadomiona, to będą one skuteczne. ■ Strona nie będzie mogła zaskarżyć wstrzymania postępowania, powołując się na przewlekłość czy beczynność organu. ■ Przewiduje się też możliwość ponownego wstrzymania postępowania, pod warunkiem że zgodę na to wyrazi organ wyższego stopnia. ■ Ponadto organ będzie musiał powiadomić stronę w razie uchybienia przez nią terminów. W zawiadomieniu tym organ wyznaczy stronie termin 30 dni na złożenie wniosku o przywrócenie terminu. 	Art. 1 pkt 24 tarczy 6.o dodaje w specustawie o COVID-19 art. 152zzzzn ¹ i art. 152zzzzn ²

PORADNIK

Zagadnienie	Dla kogo	Na czym polega zmiana	Szczegóły rozwiązania	Podstawa prawna
Zawieszenie pobierania opłaty targowej	<ul style="list-style-type: none"> ■ Przedsiębiorcy ■ Gminy 	<ul style="list-style-type: none"> ■ Przewiduje się niepobieranie opłaty targowej w 2021 r. 	<ul style="list-style-type: none"> ■ Tarcza 6.0 zakłada rekompensatę dla gmin, które utracą dochody z tego tytułu. Będzie ona pochodziła ze środków Funduszu Przeciwdziałania COVID-19. ■ Ze względu na to, że w niektórych gminach dochody z tytułu opłaty targowej nie są wysokie, przewiduje się zwrot dochodów w przypadku, gdy przekraczały one w danej gminie 10 tys. zł. Za punkt odniesienia przyjmować się będzie 2019 r. ■ Środki z tytułu rekompensaty będą przekazywane do 31 marca 2021 r. 	Art. 1 pkt 38 tarczy 6.0 dodaje w specustawie o COVID-19 art. 312zm
Możliwość wydawania przez wojewodę decyzji administracyjnych dotyczących zbierania odpadów, w tym zakaźnych	<ul style="list-style-type: none"> ■ Przedsiębiorcy, przede wszystkim zajmujący się gospodarką odpadami ■ Samorządy ■ Wojewódzcy inspektorzy ochrony środowiska 	<ul style="list-style-type: none"> ■ Nowelizacja, na wniosek podmiotów z branży odpadowej, przywraca nieobowiązujące od 5 września 2020 r. przepisy specjalne dotyczące odpadów medycznych o właściwościach zakaźnych związanych z COVID-19 oraz innych wytwarzanych w związku z pandemią. 	<ul style="list-style-type: none"> ■ Wojewoda będzie mógł wydać polecenie organom rządowym, samorządowym oraz przedsiębiorcom nakazujące im konkretne działania na rzecz unieszkodliwienia odpadów zakaźnych (np. spalanie, piroliza, proces plazmowy czy zgazowanie), a także innych niż zakaźne (np. składowanie bez wcześniejszych procesów przetwarzania). ■ W szczególnych przypadkach przepisy pozwalają na prowadzenie ewidencji papierowej, a nie za pośrednictwem Bazy Danych o Odpadach. Ograniczają też stosowanie niektórych przepisów u.o. i p.o.ś. ■ Decyzje administracyjne wojewody mają nakaz natychmiastowej wykonalności, a nadzór nad ich prawidłowym wykonaniem pełnią wojewódzcy inspektorzy ochrony środowiska. 	Art. 1 ust. 1 tarczy 6.0 wprowadza art. 111 oraz 112 zamiast przepisów (art. 11a oraz 11b), które wygasły 5 września 2020 r.
Możliwość zmiany zasad selektywnego zbierania odpadów komunalnych	<ul style="list-style-type: none"> ■ Przedsiębiorcy zajmujący się gospodarką odpadami ■ Samorządy ■ Mieszkańcy i inne podmioty objęte zbiórką odpadów komunalnych 	<ul style="list-style-type: none"> ■ Wojewoda ponownie otrzymuje upoważnienie do zmiany zasad zbiórki i określenia innej niż obowiązująca częstotliwości odbierania odpadów komunalnych. 	<ul style="list-style-type: none"> ■ Na wniosek wójta, burmistrza albo prezydenta miasta wojewoda może zmienić lub wyłączyć wymagania dotyczące selektywnego zbierania odpadów komunalnych, określone w regulaminie utrzymania czystości i porządku w gminie oraz w rozporządzeniu dotyczącym selektywnej zbiórki. ■ Wojewoda ma także prawo ustalić sposób świadczenia usług przez punkty selektywnej zbiórki odpadów komunalnych. ■ Na obszarze, którego dotyczy interwencja wojewody, nie stosuje się wymagań dotyczących selektywnego zbierania odpadów komunalnych, określonych w u.c.p.g. 	Art. 1 ust. 1 tarczy 6.0 wprowadza art. 11k zamiast przepisu (art. 11c), który wygasł 5 września 2020 r.
Inne zmiany				
Promesy BGK	<ul style="list-style-type: none"> ■ Jednostki samorządu terytorialnego ■ Bank Gospodarstwa Krajowego 	<ul style="list-style-type: none"> ■ BGK zyskał upoważnienie do udzielania promes na rzecz jednostek sektora finansów publicznych realizujących zadania związane z przeciwdziałaniem COVID-19. 	<ul style="list-style-type: none"> ■ Promesy mają gwarantować, że zadania realizowane przez JST związane z przeciwdziałaniem COVID-19 zostaną sfinansowane do wysokości środków ujętych w planie finansowym Funduszu Przeciwdziałania COVID-19, przeznaczonych na udzielenie i realizację promes. Podstawą udzielenia promesy będzie dokument potwierdzający przyjęcie zadania do finansowania ze środków Funduszu sporządzony przez prezesa Rady Ministrów lub osobę przez niego upoważnioną do składania dyspozycji wypłaty ze środków funduszu. W razie likwidacji funduszu za wymagalne zobowiązania wynikające z udzielonych promes odpowiadać będzie Skarb Państwa. 	Art. 7 tarczy 6.0 dodaje art. 69a do nowelizacji specustawy o COVID-19 z 31 marca 2020 r.
Wynagrodzenia na rzecz organizacji zbiorowego zarządzania prawami autorskimi i pokrewnymi	<ul style="list-style-type: none"> ■ Przedsiębiorcy zobowiązani do odprowadzania tantiem za korzystanie z utworów ■ Organizacje zbiorowego zarządzania prawami autorskimi lub prawami pokrewnymi 	<ul style="list-style-type: none"> ■ Doprecyzowano przepisy wstrzymujące pobór wynagrodzeń od przedsiębiorców za korzystanie z utworów przez organizacje zbiorowego zarządzania prawami autorskimi lub prawami pokrewnymi (OZZ). 	<ul style="list-style-type: none"> ■ Uściślono, że wstrzymanie poboru wynagrodzeń na rzecz OZZ dotyczy tylko tych przedsiębiorców, w stosunku do których obowiązują ustawowe zakazy prowadzenia działalności (tj. na podstawie art. 46a i art. 46b pkt 1-6 i 8-12 ustawy z 5 grudnia 2008 r. o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi). Tym samym w stosunku do pozostałych przedsiębiorców przywrócono możliwość ich poboru przez OZZ za eksploatację ich repertuaru. ■ Przedsiębiorcy, których zakaz prowadzenia działalności nie dotyczy, a z powodu epidemii COVID-19 notują niższe przychody, mogą żądać obniżenia wynagrodzenia dla organizacji zbiorowego zarządzania prawami autorskimi lub prawami pokrewnymi, proporcjonalnie do obniżenia jego przychodu w stosunku do przychodu uzyskanego w tym samym okresie rozliczeniowym. 	Art. 1 pkt 9 tarczy 6.0 w art. 151 specustawy o COVID-19 zmienia ust. 1 i dodaje nowy ust. 4
Prawa konsumenckie dla przedsiębiorców	<ul style="list-style-type: none"> ■ Przedsiębiorcy prowadzący jednoosobową działalność gospodarczą 	<ul style="list-style-type: none"> ■ Wyłączenie możliwości objęcia ochroną konsumencką umów zawieranych przez przedsiębiorców będących osobami fizycznymi, na podstawie których otrzymują oni wsparcie pochodzące ze środków publicznych, środków Europejskiego Banku Inwestycyjnego i Europejskiego Funduszu Inwestycyjnego lub innych środków o podobnym charakterze. 	<ul style="list-style-type: none"> ■ Zmiana ma na celu wyeliminowanie ewentualnych wątpliwości prawnych związanych z kontrolą wzorców umownych wykorzystywanych przy udzielaniu wsparcia ze środków publicznych. Objęcie tych umów reżimem ochrony zbliżonej do ochrony konsumenckiej nakazywałoby ich analizę pod kątem niedozwolonych postanowień umownych, które by nie wiązały. W zasadzie konieczne mogłoby być napisanie tych wzorców od nowa – z zachowaniem zasad właściwych dla obrotu konsumenckiego. 	Art. 6 tarczy 6.0 zmienia art. 70 ust. 1 ustawy deregulacyjnej z 2019 r.
Badania techniczne	<ul style="list-style-type: none"> ■ Przedsiębiorcy ■ Jednostki dozoru technicznego 	<ul style="list-style-type: none"> ■ Wydłużenie terminów dających możliwość odraczania badań technicznych. 	<ul style="list-style-type: none"> ■ Zmiana pozwala organom właściwej jednostki dozoru technicznego nie tylko w 2020 r., lecz także w 2021 r. odroczyć termin wykonania badań technicznych i zezwolić na eksploatację urządzenia technicznego na okres nie dłuższy niż sześć miesięcy – przy spełnieniu określonych warunków. ■ Doprecyzowano, że z kolejnym wnioskiem o odroczenie terminu wykonania badania technicznego i zezwolenia na eksploatację urządzenia technicznego można wystąpić po przeprowadzeniu odroczonego badania technicznego zgodnie z ust. 1 ■ Odroczenie ww. badań może nastąpić pod warunkiem, że: <ul style="list-style-type: none"> - eksploatający złoży stosowny wniosek, - eksploatający złoży oświadczenie, że od dnia przeprowadzenia ostatniego badania urządzenia technicznego nie wprowadzono zmian dotyczących eksploatacji urządzenia technicznego, - dalsza eksploatacja, w ocenie eksploatającego, nie stwarza zagrożenia dla życia lub zdrowia ludzkiego oraz środowiska. 	Art. 3 tarczy 6.0 w art. 68a u.d.t. zmienia ust. 1 i dodaje ust. 4
Wnoszenie obywatelskiej inicjatywy ustawodawczej	<ul style="list-style-type: none"> ■ Obywatele, którym przysługuje czynne prawo wyborcze 	<ul style="list-style-type: none"> ■ Zawiesza się termin na wniesienie projektu ustawy wraz z załączonym wykazem podpisów obywateli popierających projekt ustawy. 	<ul style="list-style-type: none"> ■ W przypadku ogłoszenia stanu zagrożenia epidemicznego albo stanu epidemii bieg terminu na wniesienie projektu ustawy wraz z załączonym wykazem podpisów obywateli popierających projekt ustawy, o którym mowa w art. 10 ust. 2 u.w.i.u., nie rozpocznie się, a rozpoczęty ulegnie zawieszeniu do dnia odwołania stanu zagrożenia epidemicznego lub stanu epidemii. ■ Zgodnie z powyższym przepisem projekt ustawy wraz z załączonym wykazem podpisów obywateli popierających projekt nie może zostać wniesiony później niż trzy miesiące od daty postanowienia marszałka Sejmu o przyjęciu zawiadomienia o utworzeniu komitetu lub postanowienia Sądu Najwyższego uwzględniającego skargę. 	Art. 1 pkt 29 dodaje w specustawie o COVID-19 art. 312aa

Nowe dofinansowania do wynagrodzeń w wybranych branżach

Dla ich uzyskania liczy się dominujący zakres działalności, dzień jej prowadzenia i zmniejszenie przychodów.

U kogo więc wpis w rejestrze nie odzwierciedla rzeczywistości, ten może nie uzyskać należnego wsparcia albo dostać je choć realnie jest ono nienależne



Paweł Sych
radca prawny, starszy prawnik,
zarządzający zespołem wsparcia
dot. tarczy antykrzysowej,
PCS Paruch Chruściel Schiffter | Littler Global



Patryk Kozieł
PCS Paruch Chruściel Schiffter | Littler Global

Nowelizacja przepisów tarczy antykrzysowej – czyli ustawa z 9 grudnia 2020 r. o zmianie ustawy o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. poz. 2255) – zawiera kolejne rozwiązanie pomocowe, dzięki któremu przedsiębiorcy mogą wnioskować o dofinansowanie z Funduszu Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych. Nowo dodany w specustawie o COVID-19 art. 15gga przyznaje prawo do dofinansowania wynagrodzeń pracowników i w sposób szczegółowy określa zasady przyznawania świadczeń. Przewidziane w nim dofinansowania nie mają jednak charakteru powszechnego – krąg podmiotów, które będą mogły je uzyskać, został bowiem zawężony. Niemniej jednak nowelizacja przewiduje również rozwiązania pozwalające w przyszłości objęcie pomocą większej liczby podmiotów bez konieczności procedowania kolejnej zmiany przepisów ustawy. Możliwość ta została przewidziana w kolejnym z nowo dodanych przepisów, tj. w art. 15ggb specustawy o COVID-19. Ponadto oprócz rozszerzenia katalogu podmiotów uprawnionych na jego podstawie możliwe będzie również ponowne przyznanie świadczenia w oparciu o art. 15gga tym przedsiębiorcom, którzy już je uzyskali. Powyższe zmiany będą mogły zostać wprowadzone w drodze rozporządzenia Rady Ministrów. W chwili obecnej trudno jednak przewidzieć, czy takie rozwiązanie zostanie zastosowane, a tym bardziej kto znajdzie się w kręgu beneficjentów rozwiązań antykrzysowych.

Rozszerzenie, w drodze rozporządzenia, kręgu podmiotów uprawnionych do uzyskania wsparcia niewątpliwie skróci czas oczekiwania na wprowadzenie zmian w tym zakresie. Skorzystanie z tego mechanizmu wydaje się też nieuniknione, ponieważ pierwotny krąg podmiotów został istotnie ograniczony i uwzględnia jedynie część branż dotkniętych kryzysem.

Uwaga! Nowe art. 15gga i 15ggb wchodzi w życie jutro, tj. 19 grudnia 2020 r.

Pomoc nie dla wszystkich

Przepisy określają katalog podmiotów uprawnionych, wskazując, że są nimi przedsiębiorcy, którzy na dzień 30 września 2020 r. prowadzili działalność gospodarczą o określonym kodzie PKD jako działalność przeważającą. **TABELA S. C9** Co to oznacza w praktyce? W świetle przepisów regulujących kwestie związane z Polską Klasyfikacją Działalności (PKD) za przeważającą działalność uznaje się działalność posiadającą największy udział wskaźnika (np. wartość dodana, produkcja brutto, wartość sprzedaży, wielkość zatrudnienia lub wynagrodzeń) charakterystycznego dla działalności jednostki. Działalność ta jest także ujawniana w rejestrze przedsiębiorców Krajowego Rejestru Sądowego. W rezultacie stanowi to pierwszy z warunków, których spełnienie determinuje możliwość przyznania dofinansowania.

Przepisy jednoznacznie wskazują również moment, który brany jest pod uwagę, ustalając, czy dany warunek zo-

PRZYKŁAD 1

Spełnienie warunku

Spółka X w ramach prowadzonej działalności zajmuje się sprzedażą detaliczną odzieży w wyspecjalizowanych sklepach (oznaczenie 47.71.Z) i jest to jej działalność przeważająca zgodnie z wpisem w rejestrze REGON. Oprócz tego w ramach swojej działalności Spółka X prowadzi działalność oznaczoną siedmioma innymi kodami PKD, które nie są ujęte w art. 15gga ust. 1 specustawy o COVID-19. W listopadzie spółka X odnotowała spadek przychodów na poziomie 50 proc. w porównaniu z listopadem 2019 r., przy czym spadek przychodów ze sprzedaży odzieży wyniósł 35 proc. całego spadku obrotów, a pozostała część pochodziła z reszty działalności. W takiej sytuacji spółka X jest uprawniona do otrzymania dofinansowania do wynagrodzeń, spełnia bowiem warunek spadku obrotów w okresie porównawczym o co najmniej 40 proc.

PRZYKŁAD 2

Kwota do uzyskania

Spółka X zatrudnia 10 pracowników na pełen etat oraz pięciu na pół etatu. Kwota dofinansowania, którą może otrzymać za jeden miesiąc, to 25 000 zł, tj. 10 x 2000 zł dofinansowania do pełnoetatowców oraz 5 x 1000 zł dla każdego pracownika zatrudnionego na pół etatu.

PRZYKŁAD 3

Jaka siedziba

Spółka X z siedzibą w Warszawie w ramach prowadzonej działalności utworzyła dwa oddziały będące osobnym pracodawcą – w Łodzi oraz Katowicach. Spółka chce złożyć wniosek o dofinansowanie pracowników oddziału w Łodzi i Katowicach. Właściwym urzędem będzie Wojewódzki Urząd Pracy w Warszawie, bowiem to on jest właściwy ze względu na siedzibę spółki. Nie ma tu znaczenia siedziba oddziału spółki, nawet jeżeli jest osobnym pracodawcą.

stał spełniony. Został on wyznaczony na 30 września 2020 r., co oznacza, że przedsiębiorcy, którzy po tej dacie zreorganizowali swoją działalność lub zmienili wpis dotyczący PKD – co przełożyło się na zmiany w zakresie działalności przeważającej – nie będą mieli możliwości skorzystania z dofinansowania.

Przeważająca, czyli jaka

Istotnym elementem wymagającym szczególnego doprecyzowania jest pojęcie „działalności przeważającej”, gdyż w istocie determinuje ona możliwość uzyskania dofinansowania. Oprócz wspomnianej wcześniej definicji tego pojęcia przepisy rozporządzenia Rady Ministrów z 30 listopada 2015 r. w sprawie sposobu i metodologii prowadzenia i aktualizacji krajowego rejestru urzędowego podmiotów gospodarki narodowej, wzorów wniosków, ankiet i zaświadczeń (Dz.U. poz. 2009; ost.zm. Dz.U. z 2020 r. poz. 560) wskazują, że rodzaj przeważającej działalności ustala się odpowiednio na podstawie procentowego udziału poszczególnych rodzajów działalności w ogólnej wartości przychodów ze sprzedaży lub – jeżeli nie jest możliwe zastosowanie tego miernika – na podstawie udziału pracujących, wykonujących poszczególne rodzaje działalności, w ogólnej liczbie pracujących. Ustawa natomiast wprowadza domniemanie prowadzenia działalności przeważającej zgodnie z wpisem w rejestrze REGON.

Uwaga! Wpis w rejestrze REGON działalności przeważającej na dzień 30 września 2020 r. jest warunkiem niezbędnym do ubiegania się o dofinansowanie. Tym samym ustawodawca przyjął domniemanie, że wskazana w rejestrze REGON informacja o działalności przeważającej jest rzeczywista. Przepisy nie przewidują możliwości weryfikacji przez wojewódzkie urzędy pracy, czy określona tam działalność jest rzeczywiście przeważająca. Ma to znaczenie w szczególności w przypadku przedsiębiorców, którzy w rejestrze mają wskazane kilka rodzajów działalności. W takim przypadku decydujący będzie wpis działalności przeważającej. Weryfikacja spełnienia warunku prowadzenia przeważającej działalności będzie się odbywać za pomocą wykazów udostępnionych wojewódzkim urzędem pracy przez GUS. Wykazy te mają zostać przekazane urzędowi w terminie siedmiu dni od wejścia w życie ustawy, tj. od 16 grudnia br. Oprócz danych przedsiębiorcy wykaz będzie wskazywał tylko jeden kod PKD – działalności przeważającej na dzień 30 września br. Ma to dwojakie konsekwencje – po pierwsze wykaz wskaże krąg przedsiębiorców, którzy spełniają warunek prowadzenia działalności przeważającej, a z drugiej zamknie możliwość uzyskania wsparcia innym przedsiębiorcom, tj. nieujętych w tym dokumencie, nawet jeżeli rzeczywiście na dzień 30 września br. ich przeważająca działalność była inna niż wskazana w rejestrze REGON.

Spadek o 40 proc.

Kolejnym warunkiem przyznania dofinansowania jest spadek o co najmniej 40 proc. przychodu – w rozumieniu przepisów podatkowych – z prowadzonej działalności w następstwie wystąpienia COVID-19. Taki spadek musi wystąpić w jednym z trzech miesięcy poprzedzających złożenie wniosku w stosunku do przychodu uzyskanego w miesiącu poprzednim lub w analogicznym miesiącu roku poprzedniego. W rezultacie ustawa przewiduje dwie metody odnoszące się do okresów,

które trzeba będzie zweryfikować w celu sprawdzenia, czy przedsiębiorca jest uprawniony do otrzymania dofinansowania. Pierwsza z nich polega na porównaniu przychodów z jednego spośród trzech miesięcy poprzedzających złożenie wniosku z miesiącem poprzednim. Natomiast druga możliwość to porównanie wybranego miesiąca z miesiącem analogicznym w roku poprzednim. W praktyce miesiącem „spadkowym” będzie przede wszystkim miesiąc, w którym ze względu na pandemię część branż nie mogła czasowo prowadzić działalności, np. w przypadku sieci odzieżowych będzie to w większości przypadków listopad br.

O ile ustalenie okresu, za który należy ustalić spadek, nie jest problematyczne, to mogą pojawić się wątpliwości interpretacyjne związane z ustaleniem, czy wskazany spadek przychodów powinien być brany pod uwagę wyłącznie z zakresu działalności przeważającej czy też ogólnie z całej działalności. Właściwą interpretacją, którą uzasadnia dalsza część przepisu, jest konieczność brania pod uwagę całości przychodów z prowadzonej działalności, a nie tylko przychodów z działalności przeważającej. Potwierdza to nowo dodany art. 15gga ust. 6 pkt 3 specustawy o COVID-19, który wskazuje, że wnioskujący przedsiębiorca składa oświadczenie potwierdzające spadek przychodu z działalności gospodarczej, a nie działalności przeważającej. **PRZYKŁAD 1**

Dodatkowe wymagania

Kolejne warunki korespondują z wymogami, jakie występują w przypadku dotychczasowych dofinansowań do wynagrodzeń pracowników na podstawie art. 15g czy art. 15gg specustawy o COVID-19. Wiąza się one z koniecznością niezalegania w zobowiązaniach publicznoprawnych (podatki, składki na ubezpieczenie społeczne, zdrowotne, FGŚP lub Fundusz Solidarnościowy) do końca trzeciego kwartału 2019 r. Wyjątkiem są jednak zadłużeni przedsiębiorcy, którzy zawarli z Zakładem Ubezpieczeń Społecznych umowę lub otrzymali z urzędu skarbowego decyzję w sprawie ratalnej spłaty zadłużenia i terminowo opłacają raty lub korzystają z odroczenia terminu płatności. Dodatkowo przedsiębiorca nie może spełniać przesłanek do ogłoszenia upadłości, jak również nie może być wobec niego prowadzone postępowanie restrukturyzacyjne lub likwidacyjne. **RAMKA**

Ile i dla kogo

Przepisy przewidują miesięczne dofinansowanie do wynagrodzenia jednego pracownika na poziomie 2000 zł, z uwzględnieniem wymiaru czasu pracy. **PRZYKŁAD 2**

Dodatkowo, podobnie jak w przypadku dotychczasowych dofinansowań, rozszerzone zostało pojęcie pracownika. Zgodnie z nim są to także osoby zatrudnione na podstawie umowy o pracę nakładczą, umowy zlecenia, umowy o świadczenie usług oraz wykonujące pracę zarobkową na podstawie innej niż stosunek pracy na rzecz pracodawcy będącego rolniczą spółdzielnią produkcyjną lub inną spółdzielnią zajmującą się produkcją rolną, jeżeli z tego tytułu podlegają obowiązkowi ubezpieczenia: emerytalnemu i rentowemu (z wyjątkiem pomocy domowej zatrudnionej przez osobę fizyczną).

Wniosek i procedura

Wniosek o przyznanie świadczeń składa się w postaci elektronicznej za pomocą udostępnionego narzędzia, a jego adresatem będzie dyrektor właściwego wojewódzkiego urzędu pracy. Najpewniej będzie to wniosek na portalu Praca.gov.pl (na dzień przygotowania materiału wniosek nie został jeszcze udostępniony). Właściwość dyrektora WUP będzie zależna od siedziby przedsiębiorcy, a nie od siedziby zakładu pracy. **PRZYKŁAD 3**

WARUNKI UZYSKANIA WSPARCIA

- 1 Prowadzenie działalności na dzień 30 września 2020 r.
- 2 Według stanu na dzień 30 września 2020 r. przeważająca działalność gospodarcza przedsiębiorcy to działalność wskazana w ustawie.
- 3 Odnotowanie spadku przychodów z prowadzonej działalności gospodarczej na poziomie 40 proc.
- 4 Niezaleganie z płatnościami zobowiązań publicznoprawnych.
- 5 Niespełnianie przesłanek ogłoszenia upadłości oraz brak toczącego się postępowania restrukturyzacyjnego lub likwidacyjnego.

PORADNIK

Składając wniosek, przedsiębiorca będzie zobowiązany złożyć następujące oświadczenia:

- o prowadzeniu na dzień 30 września 2020 r. działalności gospodarczej, w ramach której przeważająca jest działalność określona jednym ze wskazanych kodów PKD;
- potwierdzające, że przychód z działalności gospodarczej uzyskany w jednym z trzech miesięcy poprzedzających miesiąc złożenia wniosku był niższy co najmniej o 40 proc. w stosunku do przychodu uzyskanego w miesiącu poprzednim lub w analogicznym miesiącu roku poprzedniego;
- o spełnianiu warunków w zakresie niezalegania ze zobowiązaniami publicznoprawnymi oraz o tym, że nie istnieją przesłanki do ogłoszenia upadłości i że wobec przedsiębiorcy nie jest prowadzone postępowanie likwidacyjne bądź restrukturyzacyjne;
- o przeznaczeniu wnioskowanej kwoty na dofinansowanie wynagrodzeń pracowników objętych wnioskiem;
- że przedsiębiorca na dzień sporządzenia wniosku sporządził zgodny ze stanem faktycznym wykaz pracowników objętych wnioskiem i jednocześnie zobowiązuje się dostarczyć wykaz na żądanie uprawnionego organu;
- o niekorzystaniu w miesiącach, na które składany jest wniosek, z innej pomocy w formie dofinansowania wynagrodzeń pracowników udzielonej w celu przeciwdziałania negatywnym skutkom COVID-19 (np. na podstawie art. 15g lub 15gg specustawy o COVID-19).

Powyższe oświadczenia będą częścią elektronicznego wniosku udostępnionego na platformie Praca.gov.pl. Przedsiębiorca będzie je składać pod rygorem odpowiedzialności karnej, a ponadto złożenie któregośkolwiek z oświadczeń niezgodnie z prawdą będzie skutkowało koniecznością zwrotu całości otrzymanego dofinansowania wraz z odsetkami.

Oprócz ww. oświadczeń konieczne będzie również sporządzenie wykazu pracowników zawierającego takie dane, jak imię (imiona), nazwiska, numery PESEL (lub, w przypadku ich braku, rodzaj, serię i numer dokumentu potwierdzającego tożsamość), jak również wysokość wynagrodzenia oraz wymiar czasu pracy pracownika. Wykaz pracowników również sporządzany będzie na udostępnionym wzorze.

Uwaga! Wnioski o przyznanie świadczeń na rzecz ochrony miejsc pracy mogą być składane do 28 lutego 2020 r.

Po złożeniu wniosku i formalnej weryfikacji jego poprawności przez dyrektora WUP dofinansowanie będzie udzielane na podstawie umowy. Umowa ta, podobnie jak w przypadku dofinansowań na podstawie art. 15g specustawy o COVID-19, zazwyczaj będzie podpisywana przez przedsiębiorcę elektronicznie za pomocą profilu zaufanego lub kwalifikowanego podpisu elektronicznego. Nowelizacja zrównuje bowiem w skutkach prawnych podpisanie wniosku i umowy za pomocą podpisu zaufanego (profilu zaufanego ePUAP) lub podpisu osobistego (podpisu zakodowanego na e-dowodzie osobistym) z podpisem własnoręcznym.

PRZYKŁAD 4

Zakaz zwolnień

Spółka X zatrudnia 100 pracowników. Złożyła wniosek na dofinansowanie do wynagrodzeń 80 pracowników na okres listopad, grudzień i styczeń. W styczniu spółka wypowiedziała z przyczyn nie dotyczących pracowników umowy o pracę zawarte z pięcioma osobami nieobjętymi dofinansowaniem. W takiej sytuacji Spółka X nie naruszyła warunków dofinansowania i nie musi zwracać żadnych środków.

Świadczenia będą przysługiwały przez łączny okres trzech miesięcy kalendarzowych przypadających od miesiąca złożenia wniosku, a ich wypłata następować będzie w transzach miesięcznych.

Uwaga! W okresie pobierania dofinansowania na podstawie art. 15g specustawy o COVID-19 przedsiębiorca nie może pobierać innych świadczeń na dofinansowanie wynagrodzeń. Nie jest więc możliwe łączenie wsparcia, np. z dofinansowaniem na podstawie art. 15gg specustawy o COVID-19.

Obowiązki przedsiębiorcy

Przedsiębiorcy, którym zostanie przyznane dofinansowanie, będą podlegać obowiązkowi związanym z jego wypłatą. Pierwszym, mającym znaczenie przede wszystkim dla pracowników, będzie niewypowiadanie umów o pracę z przyczyn nie dotyczących pracowników przez okres objęty dofinansowaniem. Przy czym zakaz ten dotyczy tylko osób zatrudnionych, na których przedsiębiorca otrzyma dofinansowanie. **PRZYKŁAD 4**

Ponieważ przepisy mają zastosowanie również do osób wykonujących pracę na innej podstawie niż umowa o pracę, wydaje się, że zakaz wypowiedzienia umowy z przyczyn nie dotyczących obejmuje również np. zleceniobiorców. Jednak w przypadku takich osób przepisy nie wymagają bezwzględnego wskazywania w wypowiedzeniu przyczyny (najczęściej kwestie wypowiedzenia uregulowane są w samej umowie). W takiej sytuacji w razie kontroli urzędnik może stwierdzić, że w rzeczywistości umowa została wypowiedziana z przyczyn nieleżących po stronie zleceniobiorcy i nakazać zwrot dofinansowania pobranego na taką osobę. Dlatego też, jeżeli taka umowa będzie wypowiedziana, a przyczyna będzie leżała po stronie takiej osoby, to rekomendujemy w wypowiedzeniu opisać te okoliczności, np. nieprawidłowe wykonywanie usług.

Kolejne obowiązki mają charakter ściśle formalny, ponieważ polegają na konieczności:

- informowania dyrektora WUP o zmianie mającej wpływ na wysokość wypłacanej transzy w terminie siedmiu dni od powzięcia informacji,
- rozliczenia otrzymanego dofinansowania i złożenia stosownych dokumentów potwierdzających wykorzystanie środków zgodnie z przeznaczeniem w terminie 30 dni od zakończenia okresu dofinansowania,
- zwrotu niewykorzystanych środków w terminie 30 dni od zakończenia okresu dofinansowania, oraz
- poddania się kontroli WUP.

Niewywiązanie się z niektórych ww. obowiązków skutkowało będzie koniecznością zwrotu całego dofinanso-

wania bądź dofinansowania otrzymanego do wynagrodzenia danego pracownika. I tak w przypadku złamania zakazu wypowiedzienia umowy z przyczyn nie dotyczących pracownika zwrotowi podlegać będzie jedynie dofinansowanie przyznane na danego zwolnionego pracownika. Do zwrotu pieniędzy będą również obowiązani przedsiębiorcy, którzy wykorzystali środki niezgodnie z przeznaczeniem lub pobrali środki nienależne lub w nadmiernej wysokości. Zwrócona będzie musiała zostać ta część dofinansowania, która została wykorzystana niezgodnie z przeznaczeniem, pobrana nienależnie lub w nadmiernej wysokości. Do zwrotu całości otrzymanej pomocy będą natomiast zobowiązani przedsiębiorcy, którzy złożyli którekolwiek oświadczenie niezgodnie z prawdą lub nie poddali się kontroli.

Nowością – w porównaniu do innych regulacji specustawy o COVID-19 – jest sankcja za niezłożenie w terminie rozliczenia otrzymanego dofinansowania. Przedsiębiorcom, którzy nie zrobią tego w przewidzianym terminie (tj. 30 dni od zakończenia okresu wsparcia) oraz nie zwrócą niewykorzystanych środków (analogicznie mają na to 30 dni), dyrektor WUP wyznaczy dodatkowy termin do realizacji wskazanych obowiązków. Jednakże w przypadku przekroczenia również tego terminu będą oni obowiązani do zwrotu całości dofinansowania. Jest to nowe rozwiązanie, którego dotychczasowe przepisy o dofinansowaniach z WUP nie przewidywały. Z doświadczenia wiemy, że prawidłowe przygotowanie rozliczenia stwarzało i nadal stwarza pracodawcom wiele problemów. Nie ułatwia tego również różna praktyka poszczególnych urzędów, które niejednokrotnie wymagają wielu odmiennych dokumentów i składania kolejnych oświadczeń. Sytuację komplikuje również to, że zaliczki na podatek PIT oraz składki na ZUS zgodnie z przepisami są opłacane w terminie późniejszym niż 30 dni od zakończenia okresu objętego wsparciem. Dlatego też dodatkowe terminy na złożenie rozliczenia bądź jego uzupełnienie powinny być na tyle długie, aby umożliwić pracodawcom wywiązanie się z obowiązków i nie narażać ich na nieuzasadniony zwrot otrzymanego wsparcia. W takiej bowiem sytuacji przekazane pieniądze będą musiały zostać zwrócone z odsetkami jak dla zaległości podatkowych, liczonymi od dnia przekazania środków.

Dodatkowo elementem wymagającym zaznaczenia jest przewidziany tryb rozliczenia środków oraz przeprowadzenia kontroli. Przepis nie wprowadza nowych rozwiązań, ponieważ w zakresie rozliczenia bazuje na dotychczasowym mechanizmie przewidzianym w art. 15g ust. 17b i 17c, natomiast kontrolę przeprowadza się na analogicznych zasadach jak te określone w art. 15gg ust. 22.

ZMIANY W DOTYCHCZASOWYCH FORMACH POMOCY

Nowelizacja, oprócz nowych rozwiązań antykrzysowych, przewiduje także zmiany w dotychczasowych narzędziach wsparcia.

1. POPRAWKA ZASAD ROZLICZANIA DOFINANSOWANIA

Dotychczasowe zasady rozliczania środków otrzymanych na podstawie art. 15gg specustawy o COVID-19 były źródłem wielu wątpliwości. Przepis odsyłał bowiem do art. 15g ust. 17a specustawy dotyczącego dofinansowania dla instytucji kultury, w związku z czym zmiana przepisów była istotnie konieczna. Obecnie znowelizowana treść art. 15gg ust. 21 odsyła nas do art. 15g ust. 17b i ust. 17c (drugi z nich dodany w nowelizacji), dzięki czemu nie ma potrzeby odwoływania się do ustaleń organizatora, którego de facto w przypadku podmiotów innych niż samorządowa instytucja kultury nie było.

Przez to, że przepis zawierał dotychczas nieprawidłowe odesłanie, problematyczne było ustalenie jakichkolwiek zasad rozliczania. Tym samym przedsiębiorcy mogli istotnie obawiać się następstw, jakie niósł za sobą ten obowiązek.

2. BEZ ZWRACANIA DROBNYCH KWOT

Dodany został również wskazany wyżej ust. 17c w art. 15gg specustawy. Nie wpływa on znacznie na pozycję przedsiębiorcy, lecz przyczyni się do ograniczenia zbędnych proce-

sów związanych z dochodzeniem zwrotu środków. Przewiduje on bowiem, że dyrektor WUP nie będzie dochodził zwrotu świadczeń, jeżeli po dokonaniu rozliczeń kwota należna do zwrotu nie przekracza określonych na dzień dokonania rozliczenia najniższych kosztów doręczenia w obrocie krajowym przesyłki poleconej za potwierdzeniem odbioru przez operatora pocztowego.

3. TERMIN SKŁADANIA WNIOSKÓW O DOFINANSOWANIE

Dotychczasowe przepisy przewidywały możliwość składania wniosków o dofinansowanie najpóźniej w terminie 30 dni od dnia odwołania stanu zagrożenia epidemicznego lub stanu epidemii. Po zmianie wnioski o dofinansowanie na podstawie art. 15g, art. 15ga oraz art. 15gg mogą być składane do 10 czerwca 2021 r. Dzięki takiemu doprecyzowaniu przedsiębiorcy, którzy chcą skorzystać z dofinansowania, lecz wciąż wstrzymują się ze złożeniem wniosku, mają większą pewność co do rzeczywistego terminu końcowego. Odwołanie stanu zagrożenia epidemiologicznego lub stanu epidemii – mimo że wydaje się odleglejsze – mogłoby jednak nastąpić w każdym czasie i w efekcie wywołać skumulowanie nowych wniosków w okresie 30 dni po tym fakcie oraz istotnie wydłużyć proces uzyskania dofinansowania.

GAZETA PRAWNA

PORADNIK

REDAKTOR NACZELNY
Krzysztof Jedlak

SEKRETARZE
Urszula Wróblewska,
Wojciech Łysek

REDAKTORZY PROWADZĄCY
Joanna Pieńczykowska (Firma i Prawo)
joanna.pienczykowska@infor.pl
Karolina Topolska (Kadry i Płace)
karolina.topolska@infor.pl
Marcin Mroziuk (Podatki i Księgowość)
marcin.mroziuk@infor.pl

Magdalena Sobczak (Rachunkowość i Audyty)
magdalena.sobczak@infor.pl
Bożena Ławnicka (Samorząd i Administracja)
bozena.lawnicka@infor.pl
Joanna Śliwińska (Ubezpieczenia i Świadczenia)
joanna.sliwinska@infor.pl

PRENUMERATA:

Cena prenumeraty DZIENNIKA GAZETA PRAWNA: Wersja Standard – miesięczna (grudzień 2020 r.): 152,90 zł; Wersja Premium – miesięczna (grudzień 2020 r.): 174,90 zł; wszystkie ceny brutto (zawierają 8% VAT). Więcej informacji na stronie www.gazetaprawna.pl/prenumerata

Pomoc z tarczy 6.0 również z powiatowych urzędów pracy

Mikro- i mali przedsiębiorcy będą mogli ubiegać się o dotację na bieżące funkcjonowanie firmy. Warunki do jej uzyskania są podobne jak w przypadku dopłat do wynagrodzeń z WUP, choć nie identyczne



Paweł Sych
radca prawny, starszy prawnik,
zarządzający zespołem wsparcia dot. tarczy
antykryzysowej, PCS Paruch Chruściel
Schiffter | Littler Global



Agnieszka Nicińska
aplikantka radcowska, prawnik w PCS Paruch
Chruściel Schiffter | Littler Global



Michał Bodziony
młodszy prawnik w PCS Paruch Chruściel
Schiffter | Littler Global

Chodzi o jednorazową dotację w wysokości do 5000 zł udzielaną przez starostę na pokrycie bieżących kosztów prowadzenia działalności przez mikroprzedsiębiorcę i małego przedsiębiorcę. To jedno z kolejnych rozwiązań zaproponowanych dla branż, które w ostatnim czasie ze względu na wprowadzone ograniczenia nie mogły prowadzić działalności gospodarczej w dotychczasowym zakresie – a w konsekwencji musiały liczyć się ze spadkiem obrotów. Regulacja nowej dotacji została wprowadzona w art. 15z⁴ i art. 15z⁵ specustawy o COVID-19 na mocy ustawy z 9 grudnia 2020 r. o zmianie ustawy o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. poz. 2255).

Uwaga! Wymienione przepisy wchodzi w życie jutro, tj. 19 grudnia 2020 r.

Rodzaj działalności i data jej prowadzenia

Możliwość uzyskania dotacji została ograniczona do przedsiębiorców prowadzących działalność gospodarczą na dzień 30 września 2020 r. Wsparcie w tej formie nie zostanie więc udzielone, jeżeli przedsiębiorca zawiesił wykonywanie działalności na okres obejmujący tę datę.

Uwaga! Powstaje więc pytanie, czy świadczenie zostanie przyznane tym przedsiębiorcom, którzy wcześniej, np. w październiku lub listopadzie 2019 r., zawiesili prowadzenie działalności gospodarczej. Ustawa stanowi jedynie, że aby otrzymać dotację, działalność nie może być zawieszona na dzień 30 września 2020 r. Literalne brzmienie przepisów wskazywałoby więc, że taki przedsiębiorca ma prawo domagać się przyznania dotacji, jeżeli przed złożeniem wniosku odwiesił prowadzenie działalności. Wątpliwości budzi także kwestia dopuszczalności przyznania dofinansowania osobom, które zawiesiły swoją działalność dopiero po 30 września 2020 r. oraz odwiesiły ją przed wnioskowaniem o dofinansowanie. Literalne brzmienie przepisów nie wyklucza bowiem takiej możliwości. Istotne przy tym jest, aby otrzymane pieniądze zostały przeznaczone na pokrycie bieżących kosztów prowadzenia działalności, co może być weryfikowane w razie ewentualnej kontroli. Ponieważ przepisy nie definiują, czym są koszty bieżącej działalności, w naszej opinii w przypadku zawieszenia działalności w październiku i listopadzie, a następnie jej odwieszenia w grudniu przedsiębiorca jest uprawniony do otrzymania dofinansowania.

Ponadto, tak jak w przypadku wniosku o dofinansowanie miejsc pracy składanego do WUP, przedsiębiorca, aby móc otrzymać dotację, musi prowadzić jako przeważającą działalność określoną jednym z kodów PKD wymienionych w ustawie. Lista branż, która jest uprawniona do uzyskania świadczenia, pokrywa się z listą działalności kwalifikujących się do uzyskania dofinansowań z art. 15gga specustawy o COVID-19. **TABELA** Oceny w zakresie oznaczenia prowadzonej działalności dokonuje się według danych zawartych w rejestrze REGON w brzmieniu na dzień 30 września 2020 r. (w tym zakresie patrz uwagi dotyczące dofinansowań z WUP).

W październiku lub listopadzie 2019 r.

Kolejnym warunkiem uzyskania dotacji jest spadek przychodu uzyskanego w październiku albo listopadzie 2020 r. z tej działalności (w rozumieniu przepisów podatkowych) co najmniej o 40 proc. w stosunku do przychodu uzyskanego odpowiednio w październiku albo listopadzie 2019 r.

Tabela. Jakie branże skorzystają z pomocy

L.p.	PKD	Rodzaj działalności
1.	47.71.Z	Sprzedaż detaliczna odzieży prowadzona w wyspecjalizowanych sklepach
2.	47.72.Z	Sprzedaż detaliczna obuwi i wyrobów skórzanych prowadzona w wyspecjalizowanych sklepach
3.	47.81.Z	Sprzedaż detaliczna żywności, napojów i wyrobów tytoniowych prowadzona na straganach i targowiskach
4.	47.82.Z	Sprzedaż detaliczna wyrobów tekstylnych, odzieży i obuwi prowadzona na straganach i targowiskach
5.	47.89.Z	Sprzedaż detaliczna pozostałych wyrobów prowadzona na straganach i targowiskach
6.	49.39.Z	Pozostały transport lądowy pasażerski, gdzie indziej niesklasyfikowany
7.	56.10.A	Restauracje i inne stałe placówki gastronomiczne Podklasa ta obejmuje przygotowywanie i podawanie posiłków gościom siedzącym przy stołach lub gościom dokonującym własnego wyboru potraw z wystawionego menu, bez względu na to czy spożywają oni przygotowywane posiłki na miejscu, biorą je na wynos czy są im dostarczane.
8.	56.10.B	Ruchome placówki gastronomiczne
9.	56.21.Z	Przygotowywanie i dostarczanie żywności dla odbiorców zewnętrznych (katering)
10.	56.29.Z	Pozostała usługowa działalność gastronomiczna Podklasa ta obejmuje catering przemysłowy tj. przygotowywanie i dostarczanie żywności świadczone w oparciu o zawartą z klientem umowę, przez określony czas. Podklasa ta obejmuje także określone umowy usługi gastronomiczne świadczone w obiektach sportowych i podobnych. Żywność zazwyczaj przygotowywana jest w jednostkach centralnych.
11.	56.30.Z	Przygotowywanie i podawanie napojów Podklasa ta obejmuje przygotowywanie i podawanie napojów do konsumpcji na miejscu.
12.	59.11.Z	Działalność związana z produkcją filmów, nagrań wideo i programów telewizyjnych
13.	59.12.Z	Działalność postprodukcyjna związana z filmami, nagraniami wideo i programami telewizyjnymi
14.	59.13.Z	Działalność związana z dystrybucją filmów, nagrań wideo i programów telewizyjnych
15.	59.20.Z	Działalność w zakresie nagrań dźwiękowych i muzycznych
16.	59.14.Z	Działalność związana z projekcją filmów
17.	74.20.Z	Działalność fotograficzna
18.	77.21.Z	Wypożyczenie i dzierżawa sprzętu rekreacyjnego i sportowego
19.	79.90.A	Działalność pilotów wycieczek i przewodników turystycznych
20.	82.30.Z	Działalność związana z organizacją targów, wystaw i kongresów
21.	85.51.Z	Pozaszkolne formy edukacji sportowej oraz zajęć sportowych i rekreacyjnych Podklasa ta obejmuje kursy, zajęcia sportowe i rekreacyjne dla grup i osób indywidualnych. Zajęcia mogą być prowadzone w szkołach, na obozach, obiektach własnych jednostki nauczającej, obiektach klienta lub innych obiektach, włączając zakwaterowanie. Kursy i zajęcia ujęte w tej podklasie mają charakter formalnie zorganizowany.
22.	85.52.Z	Pozaszkolne formy edukacji artystycznej Podklasa ta obejmuje kursy i zajęcia w zakresie sztuki, teatru oraz muzyki. Jednostki prowadzące ten rodzaj nauczania mogą być nazywane „szkołami”, „studiami”, „klasami” itp. Zapewniają one formalnie zorganizowane zajęcia związane z hobby, rekreacją lub rozwojem własnym. Nie prowadzą one do uzyskania dyplomu zawodowego, licencjata czy stopnia naukowego.
23.	85.53.Z	Pozaszkolne formy edukacji z zakresu nauki jazdy i pilotażu
24.	85.59.A	Nauka języków obcych
25.	85.59.B	Pozostałe pozaszkolne formy edukacji, gdzie indziej niesklasyfikowane
26.	86.10.Z	Działalność szpitali*
27.	86.90.A	Działalność fizjoterapeutyczna
28.	86.90.D	Działalność paramedyczna
29.	90.01.Z	Działalność związana z wystawianiem przedstawień artystycznych
30.	90.02.Z	Działalność wspomagająca wystawianie przedstawień artystycznych
31.	90.04.Z	Działalność obiektów kulturalnych
32.	91.02.Z	Działalność muzeów
33.	93.11.Z	Działalność obiektów sportowych
34.	93.13.Z	Działalność obiektów służących poprawie kondycji fizycznej
35.	93.19.Z	Pozostała działalność związana ze sportem
36.	93.21.Z	Działalność wesołych miasteczek i parków rozrywki
37.	93.29.A	Działalność pokojów zagadek, domów strachu, miejsc do tańczenia i w zakresie innych form rozrywki lub rekreacji organizowanych w pomieszczeniach lub w innych miejscach o zamkniętej przestrzeni
38.	93.29.B	Pozostała działalność rozrywkowa i rekreacyjna, gdzie indziej niesklasyfikowana
39.	93.29.Z	Pozostała działalność rozrywkowa i rekreacyjna
40.	96.01.Z	Pranie i czyszczenie wyrobów włókienniczych i futrzarskich
41.	96.04.Z	Działalność usługowa związana z poprawą kondycji fizycznej

* W zakresie działalności leczniczej polegającej na udzielaniu świadczeń w ramach lecznictwa uzdrowiskowego, o którym mowa w art. 2 pkt 1 ustawy z 28 lipca 2005 r. o lecznictwie uzdrowiskowym, uzdrowiskach i obszarach ochrony uzdrowiskowej oraz o gminach uzdrowiskowych (tj. Dz.U. z 2020 r. poz. 1662), lub realizowanej w trybie stacjonarnej rehabilitacji leczniczej.

Uwaga! Powyższe oznacza więc, że ograniczono krąg podmiotów uprawnionych do złożenia wniosku jedynie do mikroprzedsiębiorców i małych przedsiębiorców, którzy prowadzili działalność gospodarczą w październiku bądź listopadzie 2019 r. Jeżeli więc np. restauracja prowadzi działalność gospodarczą dopiero od początku tego roku, to nie otrzyma ona świadczenia.

Wniosek i załączniki

Przyznanie dotacji następuje na wniosek przedsiębiorcy składany w formie elektronicznej do PUP właściwego ze względu na jego siedzibę. Dokument ten musi za-

wierać oświadczenia przedsiębiorcy o posiadaniu statusu mikroprzedsiębiorcy albo małego przedsiębiorcy, niezawieszeniu wykonywania działalności gospodarczej na okres obejmujący dzień 30 września 2020 r. oraz prowadzeniu jako przeważającej na dzień 30 września 2020 r. działalności gospodarczej określonej kodem PKD wskazanym w ustawie. Ponadto podmiot ubiegający się o wsparcie musi potwierdzić, że przychód z działalności uzyskany w październiku albo listopadzie 2020 r. był niższy co najmniej o 40 proc. w stosunku do przychodu uzyskanego odpowiednio w październiku albo listopadzie 2019 r. Co istotne, w tym celu nie trzeba przedstawiać żadnych dokumentów – wystarczające jest samo oświadczenie przedsiębiorcy.

PORADNIK

Uwaga! Wniosek o przyznanie dotacji należy złożyć najpóźniej do 31 stycznia 2021 r.

Wnioski mogą być składane jedynie elektronicznie. Należy się spodziewać, że tak jak dotychczas będzie to robione za pomocą narzędzia udostępnionego na stronie Prac.gov.pl (na dzień przygotowania materiału formularz nie został jeszcze udostępniony). Wniosek będzie musiał zostać podpisany podpisem zaufanym (ePUAP) lub kwalifikowanym podpisem elektronicznym – pod tym względem zasady nie uległy zmianie.

Niewykonywanie przez trzy miesiące

Z założenia dotacja ta ma być bezzwrotna. W sytuacji jednak, gdy przedsiębiorca nie będzie wykonywał działalności gospodarczej przez okres trzech miesięcy od dnia jej udzielenia, będzie zobowiązany do jej zwrotu w całości. Co do zasady okres zwrotu dotacji nie może być dłuższy niż 12 miesięcy (z trzymiesięczną karencją w spłacie od dnia jej udzielenia). Przy czym Rada Ministrów – mając na względzie okres obowiązywania stanu zagrożenia epidemicznego oraz stanu epidemii – może w drodze rozporządzenia przedłużyć ten okres. Na gruncie omawianej regulacji z pewnością powstanie wiele pytań dotyczących tego, kiedy mamy do czynienia z niewykonywaniem działalności gospodarczej. O ile z pewnością do takich sytuacji należy zaliczyć zawieszenie jej prowadzenia, o tyle w pozostałych przypadkach może powodować to liczne wątpliwości. Dla przykładu, przedsiębiorca może prowadzić działalność gospodarczą jedynie pozornie, np. może odprawiać składki na ubezpieczenia społeczne, lecz nie podejmować się wykonywania innych czynności związanych z tą działalnością, tj. nie posiadać żadnych zleceń i przychodów z działalności oraz nie wykonywać czynności mających na celu pozyskanie zleceń czy osiągnięcie przychodów. W takiej sytuacji mogą pojawić się wątpliwo-

ści, czy ubiegający się o wsparcie będzie w rzeczywistości uprawniony do otrzymania dotacji. Natomiast sam fakt nieuzyskiwania przychodów w tym okresie, pomimo podejmowanych działań mających na celu pozyskanie zleceń (wysyłanie ofert, podejmowanie działań reklamowych czy marketingowych, prowadzenie biura etc.), nie może być uznany za nieprowadzenie działalności.

Dotacja podlega również zwrotowi – w terminie nie dłuższym niż 30 dni od dnia doręczenia wezwania od starosty – w przypadku gdy przedsiębiorca wydatkował ją niezgodnie z przeznaczeniem, złożył niezgodnie ze stanem faktycznym przynajmniej jedno z oświadczeń składanych w ramach wniosku o jej przyznanie, nie spełniał innych warunków do jej udzielenia czy nie poddał się kontroli w zakresie jej wydatkowania zgodnie z przeznaczeniem.

Uwaga! Rozwiązaniem wprowadzonym w ramach tarczy branżowej, jest brak konieczności zwrotu udzielonej dotacji w przypadku śmierci przedsiębiorcy w okresie trzech miesięcy od dnia jej udzielenia. W tym kontekście warto wskazać, że w naszej ocenie – z racji tego, że starosta nie wydaje decyzji w zakresie przyznania dotacji – kluczowa jest tu data wpływu środków na konto przedsiębiorcy.

Dokumentowanie i kontrola

Ustawa wspomina również o trybie przeprowadzenia kontroli w zakresie wydatkowania dotacji zgodnie z przeznaczeniem oraz właściwego dokumentowania tych wydatków. Przedsiębiorca będzie bowiem zobowiązany do udostępnienia kontrolującym wszelkiej dokumentacji z tym związanej oraz do udzielenia wyjaśnień w sprawach objętych zakresem kontroli.

Kontrola będzie mogła być prowadzona przez powiatowy urząd pracy w okresie trzech lat od udzielenia dotacji.

W związku z tym uprawnieniem pojawiają się w szczególności pytania, czy przedsiębiorcy będą o niej uprzedzeni oraz co w sytuacji gdy osoba prowadząca kontrolę uzna, że przedstawione dokumenty lub wyjaśnienia nie są wystarczające. W ustawie nie zostało bowiem przewidziane, czy z takiej kontroli sporządzany jest protokół ani czy przedsiębiorca ma prawo do składania ewentualnych zastrzeżeń w celu obrony swojego stanowiska.

Również dla innych podmiotów?

Tarcza branżowa przyznała również szerokie uprawnienie Radzie Ministrów. Otóż w drodze rozporządzenia może ona nadać starostom uprawnienie do udzielania dotacji ze środków Funduszu Pracy na pokrycie bieżących kosztów prowadzenia działalności gospodarczej wszystkim bądź niektórym mikroprzedsiębiorcom oraz małym przedsiębiorcom, którzy otrzymali dotację na zasadach określonych powyżej. Powyższe może więc oznaczać, że jeżeli określony podmiot otrzymał już raz dofinansowanie, to na podstawie tego rozporządzenia może je uzyskać ponownie.

Co szczególnie istotne, na podstawie takiego aktu wykonawczego starostowie będą również upoważnieni do udzielania dotacji innym mikroprzedsiębiorcom lub małym przedsiębiorcom. Wydając rozporządzenie upoważniające starostów do „rozszerzenia” wsparcia, Rada Ministrów powinna uwzględnić okres obowiązywania stanu zagrożenia epidemicznego lub stanu epidemii, skutki nimi wywołane, ograniczenia w prowadzeniu działalności gospodarczej wynikające z tych stanów oraz obszary życia gospodarczego i społecznego w szczególności sposób dotknięte konsekwencjami COVID-19.

Rozporządzenie to może w szczególności określać inne warunki niż opisane powyżej w zakresie obniżenia przychodu z działalności i okresu porównawczego czy terminu zawieszenia prowadzenia działalności gospodarczej lub kodów PKD. Wtedy też odpowiednio zostanie dostosowany wniosek oraz termin jego składania.

ZMIANY W DOTYCHCZASOWYM WSPARCIU Z PUP

1. ZMIANA TERMINÓW

Na mocy istniejących już mechanizmów antykrzysowych osoby samozatrudnione, m.in. w przypadku spadków obrotów gospodarczych w następstwie koronawirusa, mogą uzyskać od starosty np. dofinansowanie części kosztów prowadzenia działalności gospodarczej (na podstawie art. 15zcc specustawy). Firmy mikro, małe i średnie mogą zaś ubiegać się o dofinansowanie do wynagrodzeń pracowników (na podstawie art. 15zbb specustawy). Zgodnie z brzmieniem nowych przepisów termin na składanie wniosków m.in. o ww. formy pomocy od starosty został wydłużony do 10 czerwca 2021 r., a termin na skorzystanie z nich – do 30 czerwca 2021 r. Do czasu nowelizacji przepisy nie wskazywały maksymalnej daty, do której możliwe było złożenie wniosku.

2. BRAK ZWROTU LUB UOMIENIE

W przypadku dofinansowania części kosztów prowadzenia działalności gospodarczej (na podstawie art. 15zcc specustawy) jednym z warunków otrzymania pomocy było prowadzenie przez samozatrudnionych działalności co najmniej przez okres pobierania dofinansowania. W przypadku zaprzestania prowadzenia działalności gospodarczej w tym okresie samozatrudnieni powinni zwrócić otrzymane dofinansowanie bez odsetek, proporcjonalnie do okresu nieprowadzenia działalności gospodarczej. Jednak zgodnie z nowymi przepisami, podobnie jak w przypadku nowej dotacji dla mikro i małych przedsiębiorców, w sytuacji śmierci samozatrudnionego w okresie pobierania dofinansowania udzielonego przez starostę, jego spadkobiercy nie będą zobowiązani do zwrotu dofinansowania z tytułu nieprowadzenia działalności gospodarczej przez okres, na który zostało ono przyznane. Analogiczny mechanizm znajdzie zastosowanie w przypadku mikroprzedsiębiorców, którzy zdecydowali się na uzyskanie bezzwrotnej pożyczki ze środków Funduszu Pracy. W razie ich śmierci w okresie trzech miesięcy od dnia udzielenia pożyczki będzie ona – wraz z odsetkami – podlegać umorzeniu.

Zmianie ulegnie także sytuacja spadkobierców przedsiębiorców, którzy z uwagi na niejasne dotychczas regulacje dokonali zwrotu otrzymanego dofinansowania lub spłaty pożyczki. Osoby te mogą wystąpić do starosty o zwrócenie im oddanego dofinansowania lub przekazanie im kwoty spłaconej pożyczki. Zwrot świadczeń bez odsetek powinien nastąpić wówczas w ciągu 30 dni od dnia doręczenia starości wniosku w tym zakresie.

3. PODPIS OSOBISTY I ZAUFANY NA RÓWNI Z WŁASNORĘCZNYM

Dotychczasowe przepisy wskazywały, że we wszelkich sprawach dotyczących udzielenia przedsiębiorcom określonego wsparcia z Funduszu Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych podpis zaufany oraz podpis osobisty są równoważne z podpisem własnoręcznym. Miało to szczególne znaczenie w przypadku zawierania przez przedsiębiorców umów, na mocy których otrzymywali oni dofinansowanie. Nowe przepisy rozszerzają katalog form wsparcia, przy których podpis własnoręczny będzie mógł zostać zastąpiony podpisem zaufanym lub osobistym. Tych ostatnich będą mogli użyć także przedsiębiorcy starający się o dofinansowanie od starosty, a także jednorazową dotację dla mikro i małych firm z określonym kodem PKD.

Badania lekarskie na nowych zasadach

Agnieszka Nicińska

aplikantka radcowska, prawnik w PCS Paruch Chruściel Schiffter | Littler Global

Michał Bodziony

młodszy prawnik w PCS Paruch Chruściel Schiffter | Littler Global

W przypadku ogłoszenia stanu zagrożenia epidemicznego albo stanu epidemii obowiązek wykonywania badań okresowych ulega czasowemu zawieszeniu. Zgodnie z nowymi regulacjami – wprowadzonymi ustawą z 9 grudnia 2020 r. o zmianie ustawy o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. poz. 2255) – wykonanie badań okresowych powinno nastąpić niezwłocznie po odwołaniu stanu zagrożenia epidemicznego albo po odwołaniu stanu epidemii w przyszłości. Jednocześnie nowe przepisy wskazują, że pracownik i pracodawca powinni wykonać te badania w okresie nie dłuższym niż 180 dni od dnia odwołania jednego ze wspomnianych powyżej stanów. Okres ten uległ więc wydłużeniu – na podstawie dotychczasowych przepisów termin maksymalny wynosił 60 dni od dnia odwołania jednego z ww. stanów.

Obecnie utrudnione może okazać się także wykonanie badań wstępnych lub kontrolnych. Dlatego też

w przypadku braku dostępności do lekarza uprawnionego do przeprowadzenia takich badań, mogą one zostać wykonane przez każdego innego lekarza. Takie orzeczenie powinno zostać dołączone do akt osobowych pracownika.

Ustawodawca dopuścił także możliwość wykonania badań wstępnych lub kontrolnych za pomocą systemów teleinformatycznych (np. w ramach telekonsultacji). Warto jednak pamiętać, że zgodnie z nowymi regulacjami orzeczenie lekarskie wydane przez innego lekarza traci moc po upływie 180 dni od dnia odwołania stanu zagrożenia epidemicznego albo od dnia odwołania stanu epidemii. Tu również nowelizacja wydłużyła okres, po którym orzeczenie traci ważność – poprzednio wynosił on bowiem 30 dni.

Wspomniany wyżej termin 180 dni, w trakcie którego pracownicy powinni wykonać badania lekarskie po ustaniu stanu zagrożenia epidemicznego albo stanu epidemii, znajdzie zastosowanie także w odniesieniu do orzeczeń lekarskich dotyczących badań wstępnych, okresowych i kontrolnych – w przypadku gdy ważność orzeczeń upływała po 7 marca 2020 r. Przed zmianą termin maksymalny ważności ww. orzeczeń wynosił do 60 dni od dnia odwołania jednego z ww. stanów.

Dodatkowo, na mocy nowelizacji, z obowiązku wstępnych badań lekarskich zwolnione zostają również osoby, które przyjmowane są do pracy na stanowisko inne niż stanowisko administracyjno-biurowe:

- ponownie u tego samego pracodawcy na to samo stanowisko lub na stanowisko o takich samych warunkach pracy w ciągu 180 dni po rozwiązaniu lub wygaśnięciu poprzedniego stosunku pracy z tym pracodawcą, lub
- przyjmowane do pracy u innego pracodawcy na dane stanowisko w ciągu 180 dni po rozwiązaniu lub wygaśnięciu poprzedniego stosunku pracy, jeżeli posiadają aktualne orzeczenie lekarskie stwierdzające brak przeciwwskazań do pracy w warunkach pracy opisanych w skierowaniu na badania lekarskie i pracodawca ten stwierdzi, że warunki te odpowiadają warunkom występującym na danym stanowisku pracy (z wyłączeniem osób przyjmowanych do wykonywania prac szczególnie niebezpiecznych).

Wydane takim osobom orzeczenia zachowują ważność, jeżeli rozwiązanie umowy z poprzednim pracodawcą nastąpiło nie później niż 180 dni przed przyjęciem do pracy u obecnego pracodawcy.

Natomiast w przypadku pracowników zatrudnianych na stanowiska administracyjno-biurowe osoby te nie podlegają obowiązkowi badań wstępnych, jeżeli posiadają aktualne orzeczenie lekarskie stwierdzające brak przeciwwskazań do pracy w warunkach pracy opisanych w skierowaniu na badania lekarskie i pracodawca stwierdzi, że warunki te odpowiadają warunkom występującym na danym stanowisku pracy. Takie orzeczenie zachowuje ważność u nowego pracodawcy bez względu na termin rozwiązania umowy z poprzednim pracodawcą.

Dodatkowe świadczenie postojowe: dla niektórych jednorazowe, dla innych trzykrotne

Prawo do niego zyskało wiele grup przedsiębiorców (m.in. prowadzących sklepy odzieżowe, restauracje, zajęcia pozaszkolne) oraz osób na umowach cywilnoprawnych. Poszerzono też krąg beneficjentów tarczy turystycznej

Joanna Śliwińska
joanna.sliwinska@infor.pl

Chociaż większość przepisów nowelizacji weszła w życie dzień po jej ogłoszeniu, tj. 16 grudnia 2020 r., to te dotyczące nowych rodzajów jednorazowego dodatkowego świadczenia postojowego zaczęły obowiązywać kilka tygodni później. O dodatkowe świadczenie przedsiębiorcy będą mogli ubiegać się od 30 grudnia 2020 r., osoby wykonujące umowy cywilnoprawne zaś – dopiero od 15 stycznia 2021 r.

DLA PROWADZĄCYCH DZIAŁALNOŚĆ

Prawo do dodatkowego jednorazowego świadczenia postojowego przysługujące osobom prowadzącym wybrane rodzaje pozarolniczej działalności gospodarczej pod określonymi kodami PKD. Na liście jest ok. 40 branż.

Chodzi tu o działalności wymienione w dodanym do specustawy o COVID-19 art. 152s². **RAMKA 1** Co istotne, musi być to działalność przeważająca. W tym zakresie pod uwagę brany jest stan na 30 września 2020 r. Oprócz tego warunkiem otrzymania świadczenia jest:

- pobranie przynajmniej raz zwykłego świadczenia postojowego oraz
 - niższy co najmniej o 40 proc. przychód z tej działalności uzyskany w październiku albo listopadzie 2020 r. w stosunku do przychodu uzyskanego odpowiednio w październiku albo listopadzie 2019 r.
- Aby otrzymać świadczenie, należy złożyć odpowiedni wniosek (ZUS z pewnością przygotuje odpowiedni wzór) – jest to zrobić tylko elektronicznie. Trzeba go złożyć najpóźniej w terminie trzech miesięcy od miesiąca, w którym został zniesiony stan epidemii. Wniosek, oprócz koniecznych danych, będzie zawierał także oświadczenie o spełnianiu warunku dotyczącego rodzaju przeważającej działalności oraz spadku przychodu. Składa się je pod rygorem odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych oświadczeń. Podobnie więc jak w przypadku innych świadczeń lub ulg przyznawanych w ramach kolejnych tarcz antykrzysowych ZUS nie sprawdzi spełnienia tych warunków na etapie wypłaty, lecz będzie opierał się na oświadczeniu w tym zakresie. Nie wyklucza to kontroli tego w późniejszym okresie. Jeśli jednak już na wstępnym etapie okaże się, że świadczenie nie przysługuje, ZUS wyda decyzję odmowną. Tę zaś można zaskarżyć do sądu ubezpieczeń społecznych na zasadach przewidzianych dla innych decyzji ZUS.

Do jednorazowego dodatkowego świadczenia będą miały zastosowanie dotychczasowe przepisy dotyczące zwrotu zwykłego świadczenia postojowego (art. 152x specustawy o COVID-19). Zgodnie z nim osoba, która pobrała nienależnie świadczenie postojowe, jest zobowiązana do jego zwrotu wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie w wysokości i na zasadach określonych przepisami prawa cywilnego. Odsetki będą naliczane już pierwszego dnia miesiąca następującego po dniu wypłaty świadczenia postojowego do dnia zwrotu, chyba że z przyczyn leżących po stronie ZUS zostało ono wypłacone osobie nieuprawnionej.

- Za nienależnie pobrane uważa się świadczenie:
- przyznane lub wypłacone na podstawie fałszywych oświadczeń lub dokumentów albo w innych przypadkach świadomego wprowadzenia w błąd przez osobę pobierającą;
 - wypłacone osobie innej niż osoba uprawniona.

Decyzja o zwrocie może być wydana tylko w terminie pięciu lat od dnia, w którym wypłacono nienależne świadczenie. Kwota wskazana w decyzji wraz z odsetkami i kosztami upomnienia przedawnia się z upływem trzech lat, licząc od dnia, w którym decyzja o ustaleniu i zwrocie nienależnie pobranego świadczenia stała się prawomocna.

Jednorazowe dodatkowe świadczenie przysługuje w dotychczasowej wysokości, a więc 2080 zł. Także i w tym przypadku przewidziano wyjątek – niższą kwotę (1300 zł) otrzymają prowadzący działalność, którzy opłacają podatek w formie karty podatkowej i korzystają ze zwolnienia z VAT. Ze postojowego nie dokonuje się potrąceń i egzekucji, ponadto nie podlega ono ani oskładkowaniu, ani opodatkowaniu.

W przypadku zbiegu praw do więcej niż jednego dodatkowego świadczenia można pobrać tylko jedno.

DLA ZLECENIOBIORCÓW I NIE TYLKO

Jednorazowe dodatkowe świadczenie postojowe przewidziano też dla niektórych osób wykonujących umowę agencyjną, umowę zlecenia, inną umowę o świadczenie usług, do której zgodnie z kodeksem cywilnym stosuje się przepisy dotyczące zlecenia albo umowę o dzieło.

Ramka 1

Jakie firmy objęto wsparciem

O jednorazowe postojowe mogą ubiegać się osoby prowadzące przeważającą działalność pod następującymi kodami PKD:

- 47.71.Z – sprzedaż detaliczna odzieży w sklepach,
- 47.72.Z – sprzedaż detaliczna obuwi i wyrobów skórzanych w sklepach,
- 47.81.Z – sprzedaż detaliczna żywności, napojów i wyrobów tytoniowych na straganach i targowiskach,
- 47.82.Z – sprzedaż detaliczna wyrobów tekstylnych, odzieży i obuwi na straganach i targowiskach,
- 47.89.Z – sprzedaż detaliczna pozostałych wyrobów na straganach i targowiskach,
- 49.39.Z – pozostały transport lądowy pasażerski, nigdzie indziej niesklasyfikowany (np. wynajem autobusu z kierowcą, działalność kolejek linowych, wyciągów narciarskich),
- 56.10.A – restauracje i inne stałe placówki gastronomiczne,
- 56.10.B – ruchome placówki gastronomiczne,
- 56.21.Z – przygotowanie i dostarczanie żywności dla odbiorców zewnętrznych (catering),
- 56.29.Z – pozostała usługowa działalność gastronomiczna,
- 56.30.Z – przygotowywanie i podawanie napojów,
- 59.11.Z – działalność związana z produkcją filmów, nagrań wideo i programów telewizyjnych,
- 59.12.Z – działalność postprodukcyjna związana z filmami, nagraniami wideo i programami telewizyjnymi,
- 59.13.Z – działalność związana z dystrybucją filmów, nagrań wideo i programów telewizyjnych,
- 59.14.Z – działalność związana z projekcją filmów,
- 59.20.Z – działalność w zakresie nagrań dźwiękowych i muzycznych,
- 74.20.Z – działalność fotograficzna,
- 77.21.Z – wypożyczanie i dzierżawa sprzętu rekreacyjnego i sportowego,
- 79.90.A – działalność pilotów wycieczek o przewodnikach turystycznych,
- 79.90.C – pozostała działalność usługowa w zakresie rezerwacji, gdzie indziej niesklasyfikowana,
- 82.30.Z – działalność związana z organizacją targów, wystaw i kongresów,
- 85.51.Z – pozaszkolne formy edukacji sportowej oraz zajęć sportowych i rekreacyjnych,
- 85.52.Z – pozaszkolne formy edukacji artystycznej,
- 85.53.Z – pozaszkolne formy edukacji z zakresu nauki jazdy i pilotażu,
- 85.59.A – nauka języków obcych,
- 85.59.B – pozostałe pozaszkolne formy edukacji, gdzie indziej niesklasyfikowane,
- 86.10.Z – działalność szpitali, ale tylko w zakresie działalności leczniczej polegającej na udzielaniu świadczeń w ramach lecznictwa uzdrowiskowego lub realizowanej w trybie stacjonarnym rehabilitacji leczniczej,
- 86.90.A – działalność fizjoterapeutyczna,
- 86.90.D – działalność paramedyczna,
- 90.01.Z – działalność związana z wystawianiem przedstawień artystycznych,
- 90.02.Z – działalność wspomagająca wystawianie przedstawień artystycznych,
- 90.04.Z – działalność obiektów kulturalnych,
- 91.02.Z – działalność muzeów,
- 93.11.Z – działalność obiektów sportowych,
- 93.13.Z – działalność obiektów służących poprawie kondycji fizycznej,
- 93.19.Z – pozostała działalność związana ze sportem,
- 93.21.Z – działalność wesołych miasteczek i parków rozrywki,
- 96.01.Z – pranie i czyszczenie wyrobów włókienniczych i futrzarskich,
- 96.04.Z – działalność usługowa związana z poprawą kondycji fizycznej.



Ramka 2

Tylko dla wybranych specjalizacji

Zleceniobiorca otrzyma świadczenie, jeśli przedmiot umowy będzie dotyczył:

- sztuk plastycznych, literatury, muzyki, twórczości audialnej, utworów audio-wizualnych, teatru, kostiumografii, scenografii, reżyserii, choreografii, lutnictwa artystycznego i sztuki ludowej;
 - działalności artystycznej w dziedzinie sztuki aktorskiej, estradowej, tanecznej i cyrkowej oraz w dziedzinie dyrygentury, wokalistyki i instrumentalistyki;
 - działalności technicznej wspomagającej produkcję audiowizualną lub produkcję i wystawianie wydarzeń artystycznych;
 - usług w zakresie architektury, architektury wnętrz, architektury krajobrazu oraz usług w zakresie architektury świadczonych przez osoby nieposiadające uprawnień budowlanych
 - usług świadczonych na rzecz muzeów;
- a) w zakresie pozaszkolnych form edukacji,
b) przez przewodników muzeów.



Krąg osób uprawnionych określono w art. 152q ust. 1 pkt 2 specustawy o COVID-19.

Aby mieć prawo do dodatkowego świadczenia, trzeba spełnić łącznie następujące warunki:

- przedmiot umowy musi dotyczyć jednej z dziedzin określonej w ustawie; **RAMKA 2**
- umowa musiała być zawarta do dnia wejścia w życie ustawy, a więc do 16 grudnia;
- zleceniobiorca nie posiada innego tytułu ubezpieczeniowego;
- przychód uzyskany w miesiącu poprzedzającym miesiąc, w którym został złożony wniosek o świadczenie, nie był wyższy od 300 proc. przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia z poprzedniego kwartału ogłaszanego dla celów emerytalnych obowiązującego na dzień złożenia wniosku.

Co istotne, ustawodawca zrezygnował z wcześniejszego wymogu, zgodnie z którym wniosek musiał być złożony przez zleceniodawcę, a tylko pod pewnymi warunkami przez samego zleceniobiorcę. O dodatkowe jednorazowe świadczenie występuje bezpośrednio sam zleceniobiorca.

Wniosek należy złożyć w formie elektronicznej. Powinien zawierać dane wnioskodawcy, oświadczenie o rodzaju i przedmiocie umowy, a także, że osiągnięty przychód nie przekracza wskazanego limitu. Oświadczenie to będzie składane pod rygorem odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych oświadczeń. Sam wniosek, podobnie jak wszystkie wnioski o inne rodzaje świadczenia postojowego, można złożyć najpóźniej w terminie trzech miesięcy od miesiąca, w którym zniesiono stan epidemii.

Dodatkowe świadczenie przysługuje w dotychczasowej wysokości, a więc co do zasady – 2080 zł. Z jednym wyjątkiem – w przypadku gdy suma przychodów z umów cywilnoprawnych uzyskana w miesiącu poprzedzającym miesiąc, w którym został złożony wniosek o świadczenie, wynosi mniej niż 50 proc. minimalnego wynagrodzenia za pracę obowiązującego w 2020 r. (1300 zł), świadczenie przysługuje w wysokości sumy wynagrodzeń z tytułu wykonywania tych umów cywilnoprawnych. W przypadku zbiegu praw do więcej niż jednego świadczenia postojowego przysługuje jedno świadczenie postojowe.

PORADNIK

Do dodatkowego świadczenia dla zleceniobiorców stosuje się odpowiednio przepisy o zwrocie nienależnego świadczenia oraz trybu odwoławczego od decyzji odmownej.

Zawarcie umowy w jednej z dziedzin uprawniających do jednorazowego świadczenia będzie miało także dodatkowy bonus zarówno dla zleceniobiorcy, jak i zleceniodawcy. Nowelizacja wprowadza bowiem możliwość złożenia wniosku przez zleceniobiorcę o nieoskładkowanie umowy (art. 312y¹⁴ specustawy o COVID-19). Nie tylko więc zleceniobiorca otrzyma wyższe wynagrodzenie, lecz także zleceniodawca poniesie mniejsze koszty, bo nie będzie musiał finansować swojej części składek opłacanych za zleceniobiorcę. Szerzej na ten temat na s. C....

ROZSZERZENIE TARCZY TURYSTYCZNEJ

Poszerzono krąg przedsiębiorców uprawnionych do otrzymania dodatkowego, wypłacanego aż trzy razy, świadczenia postojowego dla branży turystycznej. Wśród nich są prowadzący hotele, obiekty sportowe i organizatorzy turystyki.

Chodzi o określone w art. 152s¹ specustawy świadczenie dla przedsiębiorców z branży turystycznej, które wprowadzono w ramach tarczy turystycznej. Obecna nowelizacja rozszerza krąg beneficjentów dodatku o przedsiębiorców prowadzących jako przeważającą działalność oznaczoną następującymi kodami PKD:

- 55.10.Z – hotele i podobne obiekty zakwaterowania,
- 79.12.Z – działalność organizatorów turystyki oraz
- 93.11.Z – działalność obiektów sportowych.

Warunki otrzymania świadczenia nie uległy zmianie. Dla przypomnienia są to:

- pobranie przynajmniej raz zwykłego świadczenia postojowego;
- prowadzenie jako przeważającej działalności pod kodem PKD wskazanym w przepisie, przy czym istotny jest stan na dzień składania wniosku o świadczenie;
- przychód z tej działalności uzyskany w miesiącu kalendarzowym poprzedzającym miesiąc złożenia wniosku musi być niższy co najmniej o 75 proc. w stosunku do przychodu uzyskanego w tym samym miesiącu kalendarzowym w 2019 r.

Warunek spadku przychodu dotyczy jednak tylko wniosku o pierwsze dodatkowe świadczenie. Wpłata dodatkowego świadczenia po raz drugi i trzeci będzie wymagała jedynie złożenia oświadczenia, że sytuacja materialna wnioskodawcy nie uległa zmianie. Sformułowanie to jest niedookreślone.

Wnioski o ten rodzaj świadczenia także należy złożyć elektronicznie, najpóźniej w terminie trzech miesięcy od miesiąca, w którym zniesiono stan epidemii. Tak samo jak w innych przypadkach ZUS wyda decyzję na podstawie złożonych oświadczeń, które są składane pod rygorem odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywych oświadczeń.

Wysokość postojowego także pozostaje niezmienna, a więc wynosi 2080 zł, a dla osób zwolnionych z VAT i rozliczających się kartą podatkową – 1300 zł.

Do dodatkowego świadczenia także w tym przypadku mają zastosowanie przepisy o zwrocie nienależnie pobranego świadczenia oraz trybie odwoławczym od decyzji odmownej.

©

Zwolnienie płatników ze składek ZUS w trzech odsłonach

Część przedsiębiorców uzyskała prawo do ulgi na nowych, a część na poprzednich zasadach. Ci drudzy, aby skorzystać z przepisów, muszą jednak poczekać na ich nowelizację

Joanna Śliwińska

joanna.sliwinska@infor.pl

ZA LIPIEC–WRZESIEŃ 2020 R.

Nowelizacja rozszerzyła grupę uprawnionych do zwolnienia ze składek za powyższe trzy miesiące. Chodzi o należności wykazane w deklaracjach rozliczeniowych złożonych za ten okres.

Powyższe wynika z modyfikacji art. 312o ust. 8 specustawy o COVID-19. Zwolnienie ze składek od 1 lipca 2020 r. do 30 września 2020 r. będzie przysługiwało prowadzącym działalność, którzy jako przeważającą wykonują działalność oznaczoną w tym przepisie – przy czym pod uwagę brany jest stan na dzień złożenia wniosku. Nowelizacja rozszerzyła listę rodzajów działalności na objęte innymi niż dotychczas kodami PKD. **RAMKA S. C13 – PKT I**

Ulga dotyczy składek na ubezpieczenia społeczne, ubezpieczenie zdrowotne, Fundusz Pracy, Fundusz Solidarnościowy, Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych lub Fundusz Emerytur Pomostowych. Warunkiem do jej uzyskania jest:

- zgłoszenie jako płatnik składek do 30 czerwca 2020 r.;
- przychód z tej działalności uzyskany w pierwszym miesiącu kalendarzowym, za który składany jest wniosek, niższy co najmniej o 75 proc. w stosunku do przychodu uzyskanego w tym samym miesiącu kalendarzowym w 2019 r.;
- przesłanie deklaracji rozliczeniowych lub imiennych raportów miesięcznych za listopad do końca października 2020 r., chyba że płatnik jest zwolniony z obowiązku ich składania.

Osoby, które zyskały prawo do zwolnienia, w większości składki te już jednak opłaciły. W takim przypadku będzie miał zastosowanie art. 24 ustawy z 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (t.j. Dz.U. z 2020 r. poz. 266; ost.zm. Dz.U. z 2020 r. poz. 695). Po uwzględnieniu wniosku o zwolnienia należności będą miały status nadpłaty. Podlega ona zaliczeniu przez ZUS z urzędu na poczet zaległych lub bieżących składek, a w razie ich braku – na poczet przyszłych, chyba że płatnik złoży wniosek o ich zwrot. Po złożeniu wniosku ZUS ma 30 dni na oddanie nadpłaty. Ulega ona przedawnieniu po upływie pięciu lat, licząc od dnia otrzymania zawiadomienia od ZUS albo opłacenia składek, gdy zawiadomienia nie było.

W obecnym stanie prawnym duża część przedsiębiorców, których działalność została dodana do listy uprawniających do zwolnienia, z tej ulgi jednak skorzystać nie może. A to z powodu wskazanych w ustawie terminów na złożenie wniosku o tego typu wsparcie. Nowelizowany art. 312p stanowi, że dla przedsiębiorców określonych w art. 312o ust. 8 termin ten upłynął już 30 listopada 2020 r., a więc jeszcze przed ogłoszeniem ustawy. Wprowadzono wyjątek tylko dla przedsiębiorców, których przeważającą działalność oznaczona jest kodami 55.10.Z, 79.12.Z – mogą oni składać wnioski do 15 stycznia 2021 r. Pominięto przy tym inne rodzaje działalności, które dopiero mocą tej ustawy stały się podstawą do zwolnienia ze składek. Aby więc przedsiębiorcy mogli skorzystać z ulgi, konieczna jest zmiana przepisów.

Podobny problem dotyczy terminu na złożenie deklaracji rozliczeniowych lub imiennych raportów. Ustawodawca nie zrobił co do tego obowiązku żadnego rozróżnienia i zgodnie z obecnym brzmieniem art. 312q ust. 3 specustawy dotyczy on także płatników, którzy prawo do zwolnienia ze składek otrzymali dopiero niniejszą nowelizacją.

ZA LISTOPAD 2020 R.

Niektórzy przedsiębiorcy zyskali prawo do zwolnienia ze składek także za ubiegły miesiąc. Dotyczy to przedsiębiorców prowadzących jako przeważające niektóre, wskazane w ustawie rodzaje działalności.

Dodany do specustawy o COVID-19 art. 312o ust. 10 wylicza konkretne kody PKD działalności, która musi być przeważająca, aby przedsiębiorca uzyskał zwolnienie. **RAMKA S. C13 – PKT II** W tym zakresie pod uwagę brany jest stan na 30 września 2020 r. Zwolnienie dotyczy wszystkich składek, a więc tych na ubezpieczenia społeczne, ubezpieczenie zdrowotne, Fundusz Pracy, Fundusz Solidarnościowy, Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych lub Fundusz Emerytur Pomostowych, wykazanych w deklaracji rozliczeniowej złożonej za listopad.

Warunkiem uzyskania ulgi jest:

- zgłoszenie jako płatnik składek do 30 czerwca 2020 r.;
- przychód z tej działalności uzyskany w listopadzie 2020 r. niższy co najmniej o 40 proc. w stosunku do przychodu uzyskanego w listopadzie 2019 r.;
- przesłanie deklaracji rozliczeniowych lub imiennych raportów miesięcznych za listopad do końca grudnia 2020 r., chyba że płatnik jest zwolniony z obowiązku ich składania.

Ustawa nie zdążyła wejść w życie przed terminem opłacania składek przez płatników. Większość z nich, aby nie narażać się na kłopoty z ZUS, opłaciło składki w terminie. Na ich koncie istnieje teraz nadpłata, co do której można wystąpić do ZUS o zwrot na zasadach ogólnych (opisanych szczegółowo w punkcie dotyczącym składek za lipiec–wrzesień).

Wniosek można złożyć do 15 stycznia 2021 r. w formie elektronicznej. Postępowanie przebiega tak jak w przypadku zwolnień ze składek na podstawie innych przepisów specustawy. Wnioskodawca nie składa dowodów na spełnienie warunków koniecznych do zwolnienia ze składek, a jedynie oświadczenia w tej sprawie. Ich prawdziwość może być w każdej chwili jednak poddana weryfikacji przez ZUS.

NA WNIOSK ZLECENIOBIORCY

W tarczy 6.o przewidziano też specyficzne rozwiązanie, jakim jest zwolnienie ze składek niektórych umów cywilnoprawnych. Również i w tym przypadku ulga dotyczy tylko niektórych dziedzin działalności.

Na mocy nowo dodanego art. 312y¹⁴ osoba wykonująca umowę agencyjną, umowę zlecenia lub inną umowę o świadczenie usług, do których stosuje się przepisy zleceniu (dalej: zbiorczo nazywani zleceniobiorcami), może złożyć wniosek do ZUS o zwolnienie zleceniodawcy z obowiązku obliczania, potrącania z dochodu zleceniobiorcy i opłacania składek na ubezpieczenia społeczne, na ubezpieczenie zdrowotne na Fundusz Pracy, Fundusz Solidarnościowy i Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych. Z takim wnioskiem będą mogli wystąpić zleceniobiorcy, których przedmiot umowy dotyczy wskazanych w art. 152s³ dziedzin. **RAMKA 2 S. C11** Dotyczy to składek należnych z tytułu wykonywania tej umowy za okres od 1 stycznia 2021 r. do 30 kwietnia 2021 r. Zwolnienie nie dotyczy więc zleceniodawcy jako płatnika, ale poszczególnych umów, i to tylko wtedy, jeśli taki wniosek złoży sam zleceniobiorca.

- ulga będzie przysługiwać pod pewnymi warunkami:
 - umowa została zawarta w okresie od 1 stycznia 2021 r. do 31 marca 2021r.;
 - łączny przychód z umów, o których mowa w art. 152s³ ust. 1, uzyskany z wykonywania umów na rzecz wszystkich zleceniodawców, w miesiącu poprzedzającym miesiąc, w którym został złożony wniosek o zwolnienie z obo-

wiązku naliczania składek, nie był wyższy od 100 proc. przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia z poprzedniego kwartału ogłoszonego dla celów emerytalnych obowiązującego na dzień złożenia wniosku;

- zleceniobiorca nie podlegał ubezpieczeniom społecznym z innego tytułu niż wykonywanie umów wskazanych w art. 152s³ ust. 1.

Wniosek musi być złożony w terminie siedmiu dni od dnia zawarcia umowy, i to w formie elektronicznej. Jeśli zleceniobiorca termin ten przekroczy, zleceniodawca nie będzie mógł zwolnić się ze składek. O złożeniu wniosku zleceniobiorca powinien niezwłocznie powiadomić zleceniodawcę. Co ciekawe, taka wiadomość powoduje, że zleceniodawca, który dotychczas nie miał profilu na PUE ZUS, musi to niezwłocznie zrobić.

Nowelizacja wprowadza też w art. 312y¹⁴ ust. 4 pojęcie „maksymalnej podstawy wymiaru składek”. Wynosi ona 100 proc. przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia ogłoszonego dla celów emerytalnych obowiązującego w dzień złożenia wniosku za każdy miesiąc od stycznia 2021 r. do kwietnia 2021 r., w którym umowa zlecenia była wykonywana co najmniej jeden dzień. Zwolnienie ze składek przysługuje z każdej umowy, ale tylko do wysokości maksymalnej podstawy. Nadwyżka przychodu ponad tę kwotę będzie oskładkowana na normalnych zasadach.

Co ważne, nieodprowadzone należności z umów cywilnoprawnych nie zostaną zaewidencjonowane na koncie ubezpieczonego. Powstaje jednak pytanie, co w takim razie z ewentualnymi świadczeniami chorobowymi. W ust. 7 pkt 4 pojawia się jednak stwierdzenie, że zleceniobiorca musi złożyć oświadczenie, że jest świadomy, iż nienaliczone składki na ubezpieczenia społeczne nie będą uwzględniane w świadczeniach z ubezpieczeń społecznych. Wydaje się więc, że nieoskładkowany przychód nie będzie uwzględniany także w obliczaniu zasiłku chorobowego. Kwestia ta będzie wymagała doprecyzowania przez ZUS. Nieodprowadzanie składek od umowy na podstawie tych przepisów nie wpłynie natomiast na prawo do bezpłatnych świadczeń z ubezpieczenia zdrowotnego zarówno dla zleceniobiorcy, jak i zgłoszonych przez niego członków rodziny.

Jeśli ZUS stwierdzi, że warunki do ulgi są spełnione, informuje o tym zleceniodawcę i zleceniobiorcę na ich profilach w PUE ZUS. Organ informuje przy tym o wysokości podstawy wymiaru, od której nie powinny być naliczane składki. Zleceniodawca będzie miał jednak obowiązek przesyłania za zleceniobiorcę imiennych raportów miesięcznych na ogólnych zasadach. W imiennym raporcie miesięcznym nie wykazuje się kwot składek, które zostały zwolnione z obowiązku naliczania, oraz podstawy ich wymiaru, od której zostały ustalone.

Odmowa zwolnienia ze składek następuje w drodze decyzji, od której zleceniobiorcy przysługuje prawo wniesienia wniosku do prezesa ZUS o ponowne rozpatrzenie sprawy, na zasadach dotyczących decyzji wydanej w pierwszej instancji przez ministra.

Jeśli ZUS stwierdzi jakieś rozbieżności między przychodem wykazany w wniosku o zwolnienie ze składek a przychodem wykazany dla celów podatkowych, które są wynikiem wprowadzenia organu w błąd, zleceniodawca jest zobowiązany do opłacenia należnych składek objętych zwolnieniem w terminie 30 dni od otrzymania decyzji o obowiązku opłacenia składek. Zleceniodawca będzie musiał więc opłacić składki, które finansuje sam, jak i te, które powinny być potrącone od zleceniobiorcy. Część, która jest finansowana ze środków ubezpieczonego, zleceniodawca będzie mógł dochodzić od zleceniobiorcy dopiero wtedy, gdy uiszcza całość składek do ZUS.

Przepisy dotyczące tego rodzaju zwolnienia ze składek już weszły w życie, ale skoro dotyczy umów zawartych od 1 stycznia 2021 r., to będzie można z nich skorzystać dopiero w styczniu.

©

Jaka działalność uprawnia do ulg

I. ZA LIPIEC-WRZESIEŃ 2020 R.

Do zwolnienia z ZUS uprawnia:

1) prowadzenie przeważającej działalności gospodarczej oznaczonej kodami PKD:

- 49.39.Z – pozostały transport lądowy pasażerski, nigdzie indziej niesklasyfikowany (np. wynajem autobusu z kierowcą, działalność kolejek linowych, wyciągów narciarskich);
- 55.10.Z – hotele i podobne obiekty zakwaterowania;
- 59.11.Z – **działalność związana z produkcją filmów, nagrań wideo i programów telewizyjnych;**
- 59.12.Z – **działalność postprodukcyjna związana z filmami, nagraniami wideo i programami telewizyjnymi;**
- 59.13.Z – **działalność związana z dystrybucją filmów, nagrań wideo i programów telewizyjnych;**
- 59.14.Z – **działalność związana z projekcją filmów;**
- 59.20.Z – **działalność w zakresie nagrań dźwiękowych i muzycznych;**
- 71.11.Z – **działalność w zakresie architektury;**
- 77.39.Z – wynajem i dzierżawa pozostałych maszyn, urządzeń oraz dóbr materialnych, gdzie indziej niesklasyfikowane;
- 79.11.A – działalność agentów turystycznych;
- 79.12.Z – **działalność organizatorów turystyki;**
- 79.90.A – działalność pilotów wycieczek i przewodników turystycznych;
- 82.30.Z – działalność związana z organizacją targów, wystaw i kongresów;
- 90.01.Z – działalność związana z wystawianiem przedstawień artystycznych;
- 90.02.Z – działalność wspomagająca wystawianie przedstawień artystycznych;
- 90.03.Z – **artystyczna i literacka działalność twórcza;**
- 90.04.Z – **działalność obiektów kulturalnych;**
- 93.11.Z – **działalność obiektów sportowych;**
- 93.29.A – działalność pokojów zagadek, domów strachu, miejsc do tańczenia i w zakresie innych form rozrywki lub rekreacji organizowanych w pomieszczeniach lub w innych miejscach o zamkniętej przestrzeni;
- 93.29.B – pozostała działalność rozrywkowa i rekreacyjna, gdzie indziej niesklasyfikowana;
- 93.29.Z – pozostała działalność rozrywkowa i rekreacyjna.

2) świadczenie usług na rzecz muzeów w rozumieniu ustawy z 21 listopada 1996 r. o muzeach (t.j. Dz.U. z 2020 r. poz. 902), oznaczonych kodem:

- 79.90.A – **działalność pilotów wycieczek i przewodników turystycznych;**
- 85.51.Z – **pozaszkolne formy edukacji sportowej oraz zajęć sportowych i rekreacyjnych;**
- 85.52.Z – **pozaszkolne formy edukacji pozaszkolnej;**
- 85.59 – **pozaszkolne formy edukacji nigdzie indziej niesklasyfikowane;**
- 85.60.Z – **działalność wspomagająca edukację;**

3) prowadzenie muzeum w rozumieniu ustawy z 21 listopada 1996 r. o muzeach niebędące instytucją kultury, o zakończonym procesie organizacji muzeum i wpisanym do wykazu muzeów, o którym mowa w art. 5b ustawy.

Uwaga! Kursywą zaznaczono rodzaje działalności, o które rozszerzono art. 312o ust. 8 specustawy.

II. ZA LISTOPAD 2020 R.

Do zwolnienia z ZUS uprawnia prowadzenie przeważającej działalności gospodarczej oznaczonej kodami PKD:

- 47.71.Z – sprzedaż detaliczna odzieży w sklepach;
- 47.72.Z – sprzedaż detaliczna obuwia i wyrobów skórzanych w sklepach;

- 47.81.Z – sprzedaż detaliczna żywności, napojów i wyrobów tytoniowych na straganach i targowiskach;
- 47.82.Z – sprzedaż detaliczna wyrobów tekstylnych, odzieży i obuwia na straganach i targowiskach;
- 47.89.Z – sprzedaż detaliczna pozostałych wyrobów na straganach i targowiskach;
- 49.32.Z – działalność taksówek osobowych;
- 49.39.Z – pozostały transport lądowy pasażerski, nigdzie indziej niesklasyfikowany (np. wynajem autobusu z kierowcą, działalność kolejek linowych, wyciągów narciarskich);
- 56.10.A – restauracje i inne stałe placówki gastronomiczne;
- 56.10.B – ruchome placówki gastronomiczne;
- 56.21.Z – przygotowanie i dostarczanie żywności dla odbiorców zewnętrznych (katering);
- 56.29.Z – pozostała usługowa działalność gastronomiczna;
- 56.30.Z – przygotowywanie i podawanie napojów;
- 59.11.Z – działalność związana z produkcją filmów, nagrań wideo i programów telewizyjnych;
- 59.12.Z – działalność postprodukcyjna związana z filmami, nagraniami wideo i programami telewizyjnymi;
- 59.13.Z – działalność związana z dystrybucją filmów, nagrań wideo i programów telewizyjnych;
- 59.14.Z – działalność związana z projekcją filmów;
- 59.20.Z – działalność w zakresie nagrań dźwiękowych i muzycznych;
- 74.20.Z – działalność fotograficzna;
- 77.21.Z – wypożyczanie i dzierżawa sprzętu rekreacyjnego i sportowego;
- 79.90.A – działalność pilotów wycieczek o przewodników turystycznych;
- 79.90.C – pozostała działalność usługowa w zakresie rezerwacji, gdzie indziej niesklasyfikowana;
- 82.30.Z – działalność związana z organizacją targów, wystaw i kongresów;
- 85.51.Z – pozaszkolne formy edukacji sportowej oraz zajęć sportowych i rekreacyjnych;
- 85.52.Z – pozaszkolne formy edukacji artystycznej;
- 85.53.Z – pozaszkolne formy edukacji z zakresu nauki jazdy i pilotażu;
- 85.59.A – nauka języków obcych;
- 85.59.B – pozostałe pozaszkolne formy edukacji, gdzie indziej niesklasyfikowane;
- 86.10.Z – działalność szpitali – w zakresie działalności leczniczej polegającej na udzielaniu świadczeń w ramach leczenia uzdrowiskowego lub realizowanej w trybie stacjonarnym rehabilitacji leczniczej;
- 86.90.A – działalność fizjoterapeutyczna;
- 86.90.D – działalność paramedyczna;
- 90.01.Z – działalność związana z wystawianiem przedstawień artystycznych;
- 90.02.Z – działalność wspomagająca wystawianie przedstawień artystycznych;
- 90.04.Z – działalność obiektów kulturalnych;
- 91.02.Z – działalność muzeów;
- 93.11.Z – działalność obiektów sportowych;
- 93.13.Z – działalność obiektów służących poprawie kondycji fizycznej;
- 93.19.Z – pozostała działalność związana ze sportem;
- 93.21.Z – działalność wesołych miasteczek i parków rozrywki;
- 93.29.A – działalność pokojów zagadek, domów strachu, miejsc do tańczenia i w zakresie innych form rozrywki lub rekreacji organizowanych w pomieszczeniach lub w innych miejscach o zamkniętej przestrzeni;
- 93.29.B – pozostała działalność rozrywkowa i rekreacyjna, gdzie indziej niesklasyfikowana;
- 93.29.Z – pozostała działalność rozrywkowa i rekreacyjna;
- 96.01.Z – pranie i czyszczenie wyrobów włókienniczych i futrzarskich;
- 96.04.Z – działalność usługowa związana z poprawą kondycji fizycznej.

© P

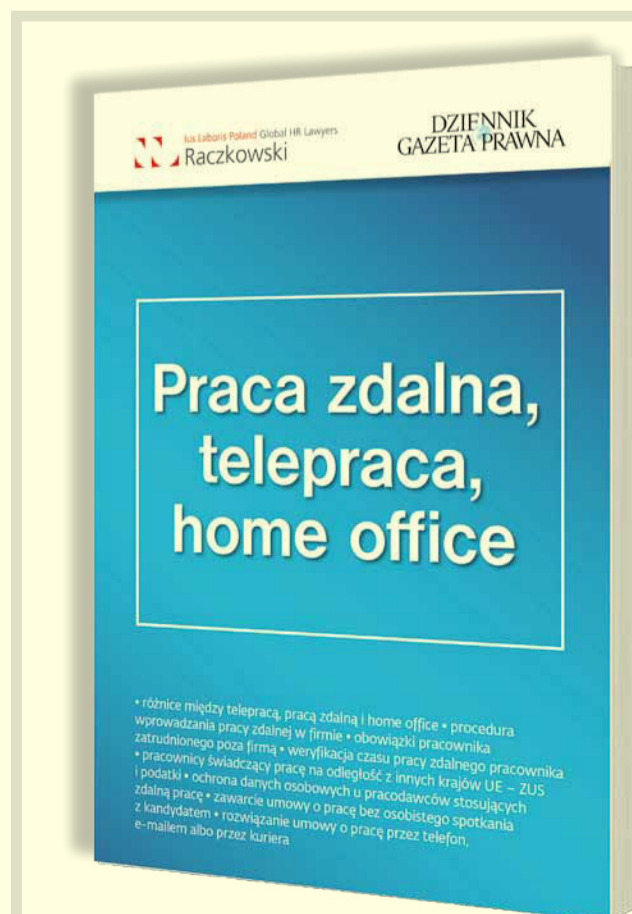
WSZYSTKO O PRACY NA ODLEGŁOŚĆ

- Jakie są różnice między pracą zdalną, telepracą i home office
- Jak wprowadzić pracę zdalną w firmie
- Czego może wymagać pracodawca od zdalnego pracownika
- Jakie uprawnienia ma ten, kto pracuje na odległość
- Jak weryfikować czas pracy zdalnego pracownika
- Jak usprawiedliwia on swoje nieobecności w pracy
- W jaki sposób uregulować kwestie urlopu wypoczynkowego pracownika pracującego zdalnie

ZAMÓW:



sklep.infor.pl



PORADNIK

JST mogą wspomóc poszkodowane przez epidemię firmy

To, czy przedsiębiorcy otrzymają wsparcie, zależy od decyzji rad gmin. Mogą one podjąć uchwałę o zwolnieniu z podatku od nieruchomości lub w sprawie przedłużenia terminów płatności rat tej daniny

Leszek Jaworski

leszek.jaworski@infor.pl

Delegacja do wydania takich uchwał nie jest nowością. Już tarcza 1.0 przewidywała kompetencję dla rady gminy do zwolnienia przedsiębiorców z obowiązku płatności podatku od nieruchomości lub prolongaty uiszczania rat tej daniny. Tarcza 6.0. umożliwiła im wprowadzenie ulg na kolejne okresy. Analogicznie jak w dotychczasowym stanie prawnym uchwały mogą dotyczyć wskazanych grup przedsiębiorców, o ile ich płynność finansowa uległa pogorszeniu z powodu COVID-19. Przy czym ustawodawca ponownie nie doprecyzował pojęcia „pogorszenie płynności finansowej” ani nie określił „grup przedsiębiorców”, do których kierowane może być wsparcie. To rada gminy musi przyjąć kryteria rozstrzygające, komu i na jakich zasadach przysługuje zwolnienie z podatku od nieruchomości lub rozłożenie go na raty. Przy czym wszystko wskazuje na to, że uchwały nie mogą być podejmowane z mocą wsteczną, choć literalnie czytanie przepisów zdaje się taką ewentualność dopuszczać.

Przedłużenie terminu płatności

Zgodnie z nowym brzmieniem art. 15p ust. 1 specustawy o COVID „rada gminy może wprowadzić, w drodze uchwały, za część roku 2020 oraz za wybrane miesiące pierwszego półrocza 2021 r., zwolnienia z podatku od nieruchomości: gruntów, budynków i budowli związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej, wskazanym grupom przedsiębiorców, których płynność finansowa uległa pogorszeniu w związku z ponoszeniem negatywnych konsekwencji ekonomicznych z powodu COVID-19”. Z kolei w myśl art. 15q ust. 1 specustawy o COVID-19 (w brzmieniu nadanym przez tarczę 6.0) „rada gminy może przedłużyć, w drodze uchwały, wskazanym grupom przedsiębiorców, których płynność finansowa uległa pogorszeniu w związku z ponoszeniem negatywnych konsekwencji ekonomicznych z powodu COVID-19, terminy płatności rat podatku od nieruchomości, płatnych w kwietniu, maju i czerwcu 2020 r., nie dłużej niż do 30 września 2020 r. oraz płatnych w wybranych miesiącach pierwszego półrocza 2021 r., nie dłużej niż do 31 grudnia 2021 r.”. Przy czym zdaniem doradcy podatko-

wego Michała Nielepkowicza art. 15p i art. 15q specustawy o COVID-19 w nowym brzmieniu nie należy odczytywać jako umocowanie dla gmin do zwolnienia od podatku od nieruchomości lub odroczenia terminu płatności raty ze skutkiem wstecznym, a tylko jako rozszerzenie delegacji na płatności za wybrane miesiące pierwszego półrocza 2021 r. Za taką interpretacją przepisów zdają się także przemawiać rozstrzygnięcia regionalnych izb obrachunkowych, które dotyczyły uchwał podejmowanych przez radnych na podstawie tarczy 1.0. I tak RIO w Katowicach w uchwale z 30 czerwca 2020 r. (nr 266/XV/2020) orzekła, że rada gminy z upływem terminów 15 kwietnia i 15 maja 2020 r. utraciła kompetencję do przedłużenia terminu płatności podatku od nieruchomości płatnego w kwietniu i maju na podstawie art. 15q specustawy o COVID-19. Katowicka RIO podkreśliła, że w tych terminach nastąpiło przekształcenie zobowiązania podatkowego w zaległość podatkową. W związku z czym podatnik tylko indywidualnie będzie mógł wystąpić np. o odroczenie lub rozłożenie na raty zapłaty zaległości podatkowej za kwiecień i maj 2020 r. Wskazane wyżej raty podatku stały się, po upływie ustawowego terminu ich płatności, zaległościami podatkową (tak też np. RIO w: Opolu w uchwale z 5 sierpnia 2020 r., nr 25/59/2020; Białymstoku z 10 lipca 2020 r., nr 11/206/2020; Rzeszowie z 16 czerwca 2020 r., nr XV/1377/2020). To oznacza, że uchwała rady może dotyczyć rat płatnych w przyszłości – w wybranych miesiącach pierwszego półrocza 2021 r., lecz nie dłużej niż do 31 grudnia 2021 r. Przykładowo radni mogą podjąć uchwałę, że raty podatku od nieruchomości płatne do 15 lutego i 15 marca 2021 r. można odpowiednio wnieść do 15 czerwca i 15 lipca 2021 r.

Trzeba uważać, bo wkroczy RIO

Z uwagi na to, że tarcza 6.0 praktycznie powtarza dotychczasowe przesłanki określone w art. 15p i art. 15q specustawy o COVID-19, rady gmin mogą także kierować się wydanymi dotąd rozstrzygnięciami regionalnych izb obra-

chunkowych dotyczącymi warunków zwolnienia z podatku. A te wielokrotnie wskazywały, że organ stanowiący nie został upoważniony do wprowadzania odpowiedzialności karnej w zakresie złożenia fałszywej informacji oraz podania nieprawdziwych danych dotyczących weryfikacji spełnienia kryteriów zwolnienia z podatku od nieruchomości (por. uchwałę RIO w: Lublinie z 2 czerwca 2020 r., nr 207/20 i 215/20; Poznaniu z 13 maja 2020 r., nr 11/498/2020; Krakowie z 10 czerwca 2020 r., nr I-411/182/20; Warszawie z 23 czerwca 2020 r., nr 14.263.2020). Przy czym RIO w Lublinie w uchwale z 19 maja 2020 r. (nr 189/20) wyjaśniła, że dopiero w przypadku prowadzenia postępowania podatkowego w oparciu o przepisy ustawy z 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa (t.j. Dz.U. z 2020 r. poz. 1325; ost.zm. Dz.U. z 2019 r. poz. 1520, dalej: o.p.) organ podatkowy posiada kompetencję do odbierania oświadczeń złożonych pod rygorem odpowiedzialności karnej za fałszywe zeznania (art. 180 par. 2 o.p.). W uchwale o zwolnieniu z obowiązku płatności podatku – będącej aktem prawa miejscowego – rada, określając grupę przedsiębiorców, którzy będą uprawnieni do skorzystania ze zwolnienia z podatku od nieruchomości, powinna wskazać ją w taki sposób, aby możliwa była ocena, czy określone przedsiębiorcy faktycznie mogą korzystać ze zwolnienia (uchwała RIO w Lublinie z 16 czerwca 2020 r., nr 226/20).

Pomoc publiczna

Przypomnieć należy, że zgodnie z art. 15zzzh specustawy o COVID-19 wsparcie udzielone na podstawie art. 15p i art. 15q zgodnie z warunkami zawartymi w Komunikacie Komisji – Tymczasowe ramy środków pomocy państwa w celu wsparcia gospodarki w kontekście trwającej epidemii COVID-19 (Dz.Urz. UE z 2020 r. C 91I, s. 1) stanowi pomoc publiczną mającą na celu zaradzenie poważnym zaburzeniom w gospodarce. Pomoc ta udzielana w oparciu o ww. komunikat nie stanowi pomocy de minimis. W związku z tym nie podlega kumulacji z innymi formami wsparcia. Wartość otrzymanej wcześniej przez przedsiębiorcę pomocy de minimis nie ma zatem znaczenia dla możliwości uzyskania pomocy mającej na celu zaradzenie poważnym zaburzeniom w gospodarce. ©

Więcej czasu na uchwalenie przyszłorocznych budżetów

Jednostki samorządu terytorialnego zyskają dwa miesiące na ustalenie budżetu na 2021 r. Wydłużenie czasu na jego przygotowanie jest jednorazowe i wynika z obecnej sytuacji epidemicznej

Według nadal obowiązującego art. 239 ustawy z 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (t.j. Dz.U. z 2019 r. poz. 869; ost.zm. Dz.U. z 2020 r. poz. 1175, dalej u.f.p.) uchwałę budżetową organ stanowiący JST podejmuje przed rozpoczęciem roku budżetowego, a w szczególności uzasadnionych przypadkach – nie później niż do 31 stycznia roku budżetowego. Wydłużenie terminu na wydanie uchwały budżetowej – przewidziane w tarczy 6.0 – jest uprawnieniem organu stanowiącego JST. I oznacza to, że rada może z niego skorzystać, lecz nie musi.

Co ważne, tarcza 6.0 wskazuje, że do czasu przyjęcia budżetu na 2021 r. podstawą gospodarki finansowej JST jest projekt uchwały budżetowej przedstawiony organowi stanowiącemu. Rozwiązanie to zostało wprowadzone poprawką senacką. Samorządowcy wnosili o jej wprowadzenie na posiedzeniu Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego.

Przypomnijmy, że budżet JST jest jej rocznym planem dochodów i wydatków oraz przychodów i rozchodów. Treść uchwały budżetowej określa art. 212 u.f.p. Ponadto tego typu uchwała powinna zawierać szczególne zasady wykonywania budżetu JST w roku budżetowym wynikające z odrębnych ustaw, a także uprawnienia jednostki pomocniczej do prowadzenia gospodarki finansowej w ramach budżetu gminy oraz inne postanowienia, których obowiązek zamieszczenia w uchwale budżetowej wyni-

ka z postanowień organu stanowiącego JST. W uchwale budżetowej nie zamieszcza się przepisów niezwiązanych z wykonywaniem budżetu. Za to – zgodnie z przepisami – w załącznikach do niej należy zamieścić:

- zestawienie planowanych kwot dotacji udzielanych z budżetu JST z wyodrębnieniem dotacji przedmiotowych, podmiotowych i celowych związanych z realizacją jej zadań;
- plan dochodów i wydatków samorządowych jednostek budżetowych prowadzących działalność określoną w ustawie o systemie oświaty oraz wydatków nimi sfinansowanych;
- plany przychodów i kosztów samorządowych zakładów budżetowych.

© Leszek Jaworski
leszek.jaworski@infor.pl

W 2021 r. bez opłaty targowej, lecz gminy mają tego nie odczuć

Przez cały najbliższy rok gminy nie będą mogły pobierać tej daniny. Otrzymają jednak rekompensatę ze środków Funduszu Przeciwdziałania COVID-19

Pobieranie opłaty targowej przez jednostki samorządu nie jest obowiązkowe. Gmina może przyjąć uchwałę o jej pobrażeniu, lecz nie musi. Wyraźnie wynika to z art. 15 ust. 1 ustawy z 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych (t.j. Dz.U. z 2019 r. poz. 1140; ost.zm. Dz.U. z 2018 r. poz. 2244). I tak w 2019 r. dochody z opłaty targowej uzyskało 1649 gmin na 2477 ogółem. W wielu jednostkach był to wpływ rzędu kilku-kilkuset tysięcy złotych, mniej niż połowa osiągnięła kwotę powyżej 20 tys. zł. Ale dla części z nich może to być spore uszczuplenie w budżecie. Chodzi tu zwłaszcza o te gminy, które posiadają duże targowiska lub mają charakter uzdrowiskowy lub turystyczny. Dla nich pomoc w formie rekompensaty może być niezbędna.

Podstawę do wyliczenia ww. refundacji stanowią dochody z tytułu opłaty targowej wykazane za 2019 r. w sprawozdaniach JST, których obowiązek sporządzania wynika z ustawy z 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych, z uwzględnieniem korekt sprawozdań złożonych do właściwych regionalnych izb obrachunkowych, w terminie do 30 czerwca 2020 r.

Warto wskazać, że pierwotnie w projekcie tarczy 6.0 zakładano, że pomoc ta ma trafić tylko do tych gmin, które z tytułu opłaty uzyskiwały dochody przekraczające 10 tys. zł. W uzasadnieniu do tego projektu projektodawcy wskazywali, że dla 877 gmin wpływ z tytułu opłaty targowej wyniósł powyżej 10 tys. zł, natomiast w przypadku 772 jednostek wpływy nie przekroczyły tej kwoty. Projektowane rozwiązanie było krytykowane. Zarzucano mu niesprawiedliwe dzielenie jednostek na te, które otrzymają tę pomoc, i te, które jej nie otrzymają. Ostatecznie

Zdaniem prezesa UOKiK

(...) Opłatę targową pobiera się od osób fizycznych, osób prawnych oraz jednostek organizacyjnych nieposiadających osobowości prawnej, dokonujących sprzedaży na targowiskach (faktycznie jednak pobierana jest niemal wyłącznie od drobnych przedsiębiorców, nieposiadających infrastruktury handlowej). (...) W związku z tym, że możliwość skorzystania ze wsparcia mają wszyscy przedsiębiorcy, niezależnie od rodzaju prowadzonej działalności handlowej ani też wielkości przedsiębiorstwa, a jedyną przesłanką uprawniającą do skorzystania z pomocy jest podleganie opłacie targowej, przedmiotowy środek ma charakter generalny, niespełniający przesłanki selektywności, a zatem niestanowiący pomocy publicznej w rozumieniu art. 107 ust. 1 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej. (...) ©

w toku prac w parlamencie uzależnienie pomocy od limitu wpływów z opłaty targowej za ubiegły rok zostało wykreślone.

Środki z tytułu rekompensaty przekazywane są do 31 marca 2021 r. na rachunki bankowe właściwych JST i stanowią dochód tych jednostek. Warto wskazać, że zwolnienie przedsiębiorców z obowiązku uiszczania

opłaty targowej nie stanowi pomocy publicznej. Na ten temat wypowiedział się Tomasz Chróstny, prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, w piśmie z 11 listopada 2020 r. (nr DMP-2.500.7.2020), stanowiącym uwagi do projektu tarczy 6.0. ©

© Leszek Jaworski
leszek.jaworski@infor.pl

Kłopotliwe wstrzymanie biegu terminów administracyjnych. Możliwość jest, lecz w praktyce będzie trudna do wykorzystania

W czasie stanu epidemii urząd będzie mógł przesunąć termin rozpatrzenia sprawy nawet do 30 dni, zawiadamiając o tym wszystkie strony. Rozwiązanie to – przyjęte do tarczy 6.0 poprawką senacką – uwzględnia apele samorządowców. Niestety zawiłe zredagowanie przepisów może przynieść więcej kłopotów niż pożytku

Leszek Jaworski
leszek.jaworski@infor.pl

Przewiduje się, że zawiadomienie o wstrzymaniu biegu terminów następuje przez umieszczenie go w Biuletynie Informacji Publicznej na jego stronie podmiotowej, na stronie internetowej urzędu oraz w widocznym miejscu w jego siedzibie. W przypadku organów kolegiacyjnych czynności te podejmuje przewodniczący danego organu.

Mimo oczywistych nawiązań do art. 49 kodeksu postępowania administracyjnego (dalej k.p.a.) nie jest to przepis szczególnie w rozumieniu tego artykułu – zauważa jednak dr Karolina Rokicka-Murszewska, radca prawny, asystent w Zakładzie Prawa Administracyjnego Wydziału Prawa i Administracji UMK. Jak wskazuje, w art. 49 k.p.a. mowa jest bowiem o „zawiadomieniu przez obwieszczenie”. – Tymczasem pojęcia „obwieszczenia” ustawodawca w dodanym do specustawy o COVID-19 art. 15zzzzzn¹ nie używa prawdopodobnie celowo, aby nie rodziło to podejrzeń, że jest to przepis szczególnie wobec art. 49 k.p.a. – wyjaśnia mecenas Rokicka-Murszewska. Jej zdaniem, gdyby doszło do ustalenia takiej właśnie zależności między tymi dwoma przepisami, automatycznie rodziłyby się wątpliwości, co do możliwości zastosowania instytucji „zawiadomienia przez obwieszczenie” w sposób zbiorczy do wstrzymania biegu wszystkich postępowań prowadzonych przez dany organ.

Przypomnijmy, że zawiadomienie w drodze obwieszczenia publicznego w trybie art. 49 k.p.a. stosowane jest w przypadku, gdy z góry nie można ustalić kręgu podmiotów, które powinny wziąć udział w całym postępowaniu lub w niektórych jego czynnościach. – W przypadku dodanego art. 15zzzzzn¹ specustawy o COVID-19 nie ma takiej okoliczności. Zakłada się bowiem, że w większości postępowań trwających w danym organie krąg stron w postępowaniu został ustalony i jest organowi znany – tłumaczy Karolina Rokicka-Murszewska.

(Nie)skuteczne zawiadomienie

Omawiane rozwiązanie może jednak rodzić wątpliwości co do skuteczności zawiadomienia o wstrzymaniu terminów. Otóż następuje to przez umieszczenie go w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej urzę-

du oraz w widocznym miejscu w jego siedzibie. I w tym momencie w sposób oczywisty nasuwa się pytanie, czy poinformowanie w ten sposób stron będzie skuteczne? – Mało prawdopodobne, skoro organ nie musi ich informować o tym bezpośrednio, a jedynie za pomocą jakiegoś ogólnego zawiadomienia. Może się zdarzyć tak, że strony powezmą informację o wstrzymaniu biegu dopiero wówczas, gdy wprost zapytają o stan załatwienia swojej sprawy – zauważa dr Karolina Rokicka-Murszewska.

Osobną kwestią jest podejmowanie czynności przez organ w trakcie wstrzymania biegu terminów. Są one skuteczne pod warunkiem poinformowania o nich stron. Również i ta część przepisu nie jest jasna. – Organ zawsze informuje stronę o czynnościach w ramach postępowania, niezależnie od tego, czy wstrzymano bieg terminu czy nie – podkreśla mecenas Rokicka-Murszewska. I dodaje, że art. 15zzzzzn¹ ust. 3 w połączeniu z ust. 4 specustawy o COVID-19 zdradza więc prawdziwe intencje prawodawcy – chodzi jedynie o to, aby organ nie ponosił negatywnych konsekwencji związanych z opóźnieniami w załatwianiu sprawy – twierdzi prawniczka. Według niej załatwienie sprawy z uchybieniem terminów, o których mowa w art. 35 k.p.a., staje się legalne, a jednocześnie organ może normalnie prowadzić sprawę. – Taki układ ma znaczenie np. w przypadku kary pieniężnej z ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym – uważa dr Karolina Rokicka-Murszewska. Ekspertka tłumaczy, że ogłoszenie zawiadomienia wyłącza wywodzenie wobec organu administracji publicznej środków prawnych dotyczących naruszenia prawa strony do rozpoznania sprawy bez nieuzasadnionej zwłoki. Z art. 51 ustawy z 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (t.j. Dz.U. z 2020 r. poz. 293) wynika kara pieniężna w wysokości 500 zł za każdy dzień zwłoki za niewydanie przez organ właściwy decyzji w sprawie ustalenia lokalizacji inwestycji celu publicznego.

Niezaskarżalność zwłoki

Zgodnie z art. 15zzzzzn¹ ust. 3 specustawy o COVID-19 ogłoszenie zawiadomienia wyłącza wywodzenie wobec organu środków prawnych dotyczących bezczynności, przewlekłości lub naruszenia prawa strony do rozpoznania sprawy bez nieuzasadnionej zwłoki. Ponadto przewi-

W jakich przypadkach

Procedura przewidziana w art. 15zzzzzn² specustawy o COVID-19 odnosi się do następujących terminów prawa administracyjnego:

- od zachowania których jest uzależnione udzielenie ochrony prawnej przed organem administracji publicznej;
- do dokonania przez stronę czynności kształtujących jej prawa i obowiązki;
- przedawnienia;
- których niezachowanie powoduje wygaśnięcie lub zmianę praw rzeczowych oraz roszczeń i wierzytelności, a także popadnięcie w opóźnienie;
- zawitych, z niezachowaniem których ustawa wiąże ujemne skutki dla strony.

duje się, że ponowne wstrzymanie biegu terminów załatwiania spraw możliwe jest pod warunkiem wyrażenia na to zgody przez organ wyższego stopnia.

To nie wszystkie jednak zmiany odnoszące się do procedury administracyjnej. Kolejne rozwiązanie przewiduje dodany do specustawy o COVID-19 art. 15 15zzzzzn². Wprowadza on szczególnie w stosunku do k.p.a. tryb przywracania terminów. Przy czym ich listę ustawodawca określa w art. 15 15zzzzzn² ust. 1 specustawy o COVID-19. **RAMKA**

Zgodnie z tą regulacją organ administracji publicznej zobowiązany jest zawiadomić stroną o uchybieniu terminu oraz wyznaczyć jej termin 30 dni na złożenie wniosku o jego przywrócenie. Standardowo, w myśl art. 58 par. 2 k.p.a., strona ma siedem dni na wniesienie próśby o przywrócenie terminu. Omawiana regulacja wydłuża go do 30 dni od momentu powiadomienia strony.

Co ważne, art. 15zzzzzn² specustawy o COVID-19 nie przewiduje obowiązku strony, aby ta w prośbie o przywrócenie terminu uprawdopodobniła, że jego uchybienie nastąpiło bez jej winy. Ustawodawca nie zakłada, by przegapienie terminu musiało mieć jakikolwiek związek ze stanem epidemii.

Wojewoda znów zdecyduje, co zrobić z zakaźnymi odpadami

Najnowsza nowelizacja specustawy o COVID-19 przywraca przepisy, dzięki którym może on postanowić o innym zagospodarowaniu śmieci, niż to wynika z ustawowych czy gminnych regulacji

Zofia Józwiak
zofia.jozwiak@infor.pl

Przepisy nie są nowe, obowiązywały już od początku epidemii do 4 września 2020 r. Mimo że prawie nie były używane, branża odpadowa i samorządy wnioskowały o ich przywrócenie – ich zdaniem w trakcie masowych zakażeń koronawirusem taki bufor jest niezbędny.

Ustawodawca zdecydował więc, że wojewoda będzie mógł nakazać unieszkodliwienie odpadów medycznych o właściwościach zakaźnych wytworzonych w związku z przeciwdziałaniem COVID-19. Adresatem nakazu nie musi być koniecznie podmiot zajmujący się profesjonalnie odpadami, lecz także taki, który ma możliwości, by je unieszkodliwić. Nie ma też znaczenia, czy jest to podmiot państwowy, samorządowy czy prywatny. Odpadów medycznych nie należy przy tym mylić np. z komunalnymi, wytworzonymi przez osoby przebywające w domu na kwarantannie czy w izolacji.

Zgodnie z ustawową definicją odpady medyczne powstają w związku z udzielaniem świadczeń zdrowotnych oraz prowadzeniem badań i doświadczeń naukowych w zakresie medycyny. Do gospodarowania nimi – zgodnie z antycovidowymi przepisami – nie stosuje się niektórych przepisów ustawy z 14 grudnia 2012 r. o odpadach (t.j. Dz.U. z 2020 r.; ost.zm. poz. 875) dotyczących warunków transportu, zbierania lub unieszkodliwiania. Nie stosuje się też regulacji z ustawy z 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska (Dz.U. z 2020 r. poz. 1219; ost. zm. poz. 2127) dotyczących zasad korzystania ze środowiska.

Sposób zagospodarowania odpadów medycznych o właściwościach zakaźnych związanych z COVID-19 określa dokładna nowelizacja specustawy o COVID-19 z 9 grudnia 2020 r. (Dz.U. z 2020 r. poz. 2255). Mają być one unieszkodliwione termicznie. To znaczy, że możliwe jest ich spale-

nie w temperaturze nie niższej niż 850 st. C albo zastosowanie innego termicznego procesu, o ile to, co z niego pozostanie, będzie spalone (chodzi tu m.in. o pirolizę, proces plazmowy czy zgazowanie).

Polecenie wojewody może dotyczyć także przekazania niesegregowanych odpadów innych niż medyczne zakaźne (w tym komunalnych). Wymagania co do wyboru podmiotu są analogiczne jak przy odpadach o właściwościach zakaźnych. W tym przypadku tak dokładnych regulacji co do sposobu utylizacji jednak nie ma. Jeśli chodzi o śmieci niesegregowane komunalne, to zgodnie z nowelizacją specustawy możliwe jest ich przekazywanie do innych instalacji niż instalacje komunalne zapewniające przetwarzanie, czyli np. wprost na składowisko lub termicznego przekształcanie (np. spalania) bez wstępnych procesów przetwarzania.

W okresie, kiedy przepisy obowiązywały po raz pierwszy, wojewodowie takich decyzji praktycznie nie wydawali. – Mieliśmy wprawdzie pojedyncze zachorowania wśród pracowników firm zrzeszonych w naszym związku, lecz żadna instalacja z tego powodu nie stanęła – mówi Piotr Szewczyk, prezes rady RIPOK. – Poszczególne instalacje wnioskowały do wojewodów o zgodę na składowanie potencjalnie zakaźnych odpadów bez ich przetwarzania, jednak bezskutecznie – dodaje. Przy czym zastrzegł, że taki bufor bezpieczeństwa w powinien na czas epidemii pozostać w przepisach.

Co do zasady ewidencja odpadów prowadzona jest dzisiaj elektronicznie z pomocą Bazy Danych o Odpadach (BDO). Jednak zgodnie z nowymi przepisami, jeżeli firma wykonująca działania na polecenie wojewody nie ma takiej możliwości, to może prowadzić ewidencję papierową. Stosuje się przy tym przepisy ustawy o odpadach (art. 67 ust. 7, 9, 12 i 14), czyli prowadzi działania tak jak przy awarii BDO. W przypadku zastosowania formy papierowej przekazujący odpady sporządza kartę przekazania odpadów w odpowiedniej liczbie egzemplarzy dla wszystkich firm zaangażowanych w proces ich zagospodarowania. Oznacza to, że przewoźnik śmieci musi mieć przy sobie taki dokument. Wzory kart określają załączniki 5a i 5c ustawy o odpadach.

Co ma zostać określone

Polecenie wojewody dotyczące odpadów ma formę decyzji administracyjnej i powinno określać:

- podmiot zobowiązany do gospodarowania odpadami (wydanie polecenia, co wynika z art. 111 ust. 5 jest możliwe jedynie podmiotom posiadającym możliwości techniczne i organizacyjne pozwalające sprostać zadaniu);
- miejsce, metodę oraz warunki ich unieszkodliwiania (w tym transportu i magazynowania);
- obowiązek prowadzenia ewidencji (za pośrednictwem BDO lub w formie papierowej);
- okres obowiązywania.

Dokumenty w formie papierowej powinny być przekazywane wojewódzkiemu inspektorowi ochrony środowiska właściwemu dla miejsca unieszkodliwiania odpadów w ciągu 14 dni od dnia ich unieszkodliwienia.

Wojewodowie mogą także, zgodnie z dodanym ostatnią nowelizacją art. 11k, zmienić lub wyłączyć zarządzeniem wymagania dotyczące selektywnego zbierania odpadów komunalnych określone w regulaminie utrzymania czystości i porządku w gminach oraz w ustawie z 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (t.j. Dz.U. z 2020 r. poz. 1439). Może to przykładowo oznaczać rezygnację z selektywnej zbiórki w sytuacji, gdyby śmieci nie-selekcjonowane były przekazywane wprost do spalania.

Z kolei na wniosek włodarza wojewoda może zarządzić częstsze lub rzadsze odbieranie odpadów od mieszkańców. Ma także prawo, o ile włodarz o to wystąpi, zmienić sposób świadczenia usług przez punkty selektywnego zbierania odpadów komunalnych (PSZOK). – Prosiłiśmy, by przywrócono regulację, która będzie umożliwiała działanie w sytuacji awaryjnej, a z drugiej nie spowoduje, że zapelnia się zaraz składowiska, bo wszyscy będą chcieli deponować na nich odpady bez segregacji – wyjaśnia Karol Wójcik z RPZPGO.

Spadek obrotów daje prawo domagania się obniżki tantiem

Organizacje zbiorowego zarządzania prawami autorskimi mogą znów pobierać opłaty za odtwarzanie muzyki w lokalach, które prowadzą działalność. Poszkodowani finansowo przez COVID-19 mogą jednak wnosić o zmianę ich wysokości. Muszą przy tym udowodnić spadek swoich przychodów

Joanna Pieńczykowska
joanna.pienczykowska@infor.pl

Od ponad 9 miesięcy – czyli od marca 2020 r., kiedy wprowadzono pierwszy lockdown, a restauracje, puby, sklepy zamknęły – obowiązują przepisy, które miały nieco ulżyć przedsiębiorcom zobowiązanym do uiszczania opłat z tytułu odtwarzania muzyki w lokalach. Do specustawy o COVID-19, czyli ustawy z 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych (t.j. Dz.U. poz. 1842; ost.zm. Dz.U. poz. 2255), wprowadzono wówczas art. 151 w brzmieniu: „W okresie obowiązywania stanu zagrożenia epidemicznego albo stanu epidemii, od przedsiębiorców (...) wstrzymuje się pobieranie wynagrodzeń dla organizacji zbiorowego zarządzania prawami autorskimi lub prawami pokrewnymi wynikających z umowy, której przedmiotem jest korzystanie z utworów lub przedmiotów praw pokrewnych lub pobór wynagrodzenia za takie korzystanie, a wynagrodzenia te nie są określane jako wprost zależne od faktycznego przychodu lub dochodu tego podmiotu za świadczenie przez niego usług w danym okresie”. Inaczej mówiąc, nakazano organizacjom zbiorowego zarządzania prawami autorskimi i pokrewnymi (OZZ), by wstrzymały inkasowanie opłat za puszczanie muzyki. Podobnie zawieszono pobór opłaty abonamentu radiowo-telewizyjnego.

Od połowy marca OZZ zawiesiły więc pobieranie wynagrodzeń od przedsiębiorców w rozumieniu art. 4 ust. 1 lub 2 ustawy z 6 marca 2018 r. – Prawo przedsiębiorców (t.j. Dz.U. z 2019 r. poz. 1292; ost. zm. Dz.U. z 2020 r. poz. 1086), a także od organizacji pozarządowych i organizacji pożytku publicznego. Przy czym nie od wszystkich. „Wstrzymanie opłat objęło przedsiębiorców dokonujących publicznego odtwarzania (restauracje, sklepy, bary, salony fryzjerskie, kluby fitness itd.) oraz wyświetlania (kina), świadczących usługi w bezpośrednim kontakcie z klientem. Wstrzymanie tantiem nie będzie dotyczyło nadawców radiowych, telewizyjnych czy VoD, ponieważ świadczą oni usługi «na odległość», tzn. w miejscu innym niż znajdują się ich klienci, czyli widzowie i słuchacze” – wyjaśniło wówczas powstałe wątpliwości Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego w stanowisku opublikowanym na swojej stronie internetowej.

Kiedy wiosenny lockdown minął, przepisy jednak pozostały. Sklepy, restauracje, hotele i galerie wznowiły działalność, ale nadal nie płaciły – bo specustawa o COVID-19

nadal nie pozwalała OZZ wystawiać rachunków. Spowodowało to w efekcie drastyczny spadek wpływów do OZZ. A to oznacza, że poszkodowanymi są przede wszystkim twórcy, do których wpływy z pobranych opłat z tytułu praw autorskich i pokrewnych miały trafić.

Zawężenie kręgu

Najnowsza tarcza 6.0 niesie jednak zmiany. Wprowadzona modyfikacja brzmienia art. 151 zawęży krąg tych osób, które mogą liczyć na wstrzymanie poboru opłat za odtwarzanie muzyki. Zgodnie z nowym brzmieniem ust. 1 tego artykułu wstrzymanie poboru wynagrodzeń na rzecz OZZ dotyczy tylko tych przedsiębiorców, w stosunku do których obowiązuje zakaz prowadzenia działalności, tj. na podstawie art. 46a i art. 46b pkt 1-6 i 8-12 ustawy z 5 grudnia 2008 r. o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi (t.j. Dz.U. z 2020 r. poz. 1845; ost.zm. Dz.U. z 2020 r. poz. 2112). A więc obecnie w praktyce np. hoteli, klubów czy dyskotek, które nie mogą prowadzić działalności.

Dodatkowo, jeśli firma chce korzystać ze wstrzymania poboru wynagrodzeń i opłat, konieczne jest spełnienie warunków, o których mowa w obowiązującym już do tej pory art. 151 ust. 2, m.in. przedsiębiorca powinien mieć uregulowane wynagrodzenia i opłaty na rzecz OZZ za okresy rozliczeniowe przypadające przed 8 marca 2020 r.

Tym samym – w stosunku do pozostałych przedsiębiorców – przywrócono możliwość poboru omawianych opłat przez OZZ. – W sytuacji, gdy wielu przedsiębiorców korzystających z praw autorskich i praw pokrewnych wznowia działalność, dalsze wstrzymywanie poboru wynagrodzeń przez organizacje zbiorowego zarządzania nie ma uzasadnienia i jest krzywdzące dla polskich twórców i pozostałych uprawnionych – tak uzasadniał tę zmianę minister kultury, dziedzictwa narodowego i sportu Piotr Gliński w odpowiedzi na interpelację poselską nr 10858.

Przedsiębiorca musi wykazać

Najnowsza nowelizacja specustawy o COVID-19 wprowadza jeszcze inny przepis, mający pomóc tym, którzy wprawdzie nie są objęci zakazem prowadzenia działalności, ale ucierpieli z powodu epidemii Covid-19. Zgodnie z nowo dodanym ust. 4 do art. 151 przedsiębiorcy, których zakaz prowadzenia działalności nie dotyczy, a z powodu epidemii COVID-19 notują niższe przychody, mogą żądać obniżenia wynagrodzenia dla OZZ. Punktem odniesienia są tutaj przychody w tym samym okresie rozliczeniowym w roku przed ogłoszeniem stanu zagrożenia epidemicz-

nego albo stanu epidemii. Powstają jednak tutaj wątpliwości, jak weryfikowany miałby być spadek obrotów.

– Stosowanie tej regulacji może budzić praktyczne wątpliwości. Przede wszystkim dotyczą one tego, w jaki sposób ma dojść do formalnego obniżenia stawki wynagrodzenia, oraz tego, na podstawie jakich dokumentów przedsiębiorca będzie musiał wykazać spadek przychodów. Na ten moment nie wiadomo, jakie będzie podejście OZZ do tych kwestii. Sprawy nie ułatwia fakt, że stawka wynagrodzenia będzie wymagała okresowej aktualizacji – zauważa Paweł Markiewicz, radca prawny, partner zarządzający w kancelarii Janowski Markiewicz.

Co na to OZZ? – Do każdej sprawy będziemy podchodzić indywidualnie – mówi Bogusław Pluta, dyrektor ZPAV.

– Niewątpliwie jednak przepis jest tak skonstruowany, że to przedsiębiorca będzie musiał wystąpić z żądaniem obniżenia, a więc będzie musiał wykazać i udowodnić spadek przychodów – dodaje dyrektor Pluta.

Wstrzymanie to nie zwolnienie

Wątpliwości budziła przez pewien okres kwestia, jak interpretować określenie „wstrzymanie poboru wynagrodzeń”. Wiosną, kiedy wprowadzono przepis, niektórzy próbowali interpretować to jako zwolnienie ze składek. Resort kultury rozwiał jednak wątpliwości: wstrzymanie to nie zwolnienie.

– W Ministerstwie Kultury i Dziedzictwa Narodowego stoimy na stanowisku, że omawiany przepis nie powinien być interpretowany jako skutkujący umorzeniem zobowiązań na rzecz OZZ. „Wstrzymanie” oddala jedynie moment poboru wynagrodzeń. Tym samym ani OZZ, ani w efekcie reprezentowani przez te organizacje twórcy, wykonawcy i pozostali uprawnieni nie powinni ponieść strat finansowych wymagających stworzenia jakiegoś mechanizmu ich rekompensaty – jednoznacznie uciął wszelkie wątpliwości minister kultury i dziedzictwa narodowego Piotr Gliński w odpowiedzi na interpelację nr 8808 z 24 września 2020 r.

Bazując na tej interpretacji, należy więc uznać, że najnowsze zmiany pozwalają zacząć wystawiać faktury tym przedsiębiorcom, których nie obejmuje obecnie zakaz prowadzenia działalności. Również za zaległe okresy, jeżeli nie dotyczył ich zakaz prowadzenia działalności. Przedstawiciele OZZ zapowiadają, że wkrótce prześlą faktury. – Musimy to zrobić przed 15 stycznia – mówi Bogusław Pluta, dyrektor ZPAV.

© P

AUTOPROMOCJA

DZIENNIK
GAZETA PRAWNA

CZYTAJ DUŻO WIĘCEJ
W WYDANIU CYFROWYM!

Wyjątkowe dodatki
dla firm i jednostek
budżetowych

To proste
– Dziennik Gazetę Prawną
w wersji cyfrowej czytasz
jak na papierze, a otrzymujesz
wiele dodatkowych korzyści!

